



ΤΟ ΝΕΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, που προέκυψε από τις πρόσφατες αρχαιρεσίες της Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών έχει ως εξής:

- Πρόεδρος: Μανουσogiαννάκης Σήφης
- Α' Αντιπρόεδρος: Γουμενάκης Βαγγέλης
- Β' Αντιπρόεδρος: Πολυράκης Γιάννης
- Γενικός Γραμματέας: Θωμάς Βασίλης
- Ειδικός Γραμματέας: Κούνδουρος Ανδρέας
- Ταμίας: Κωνσταντουδάκης Νίκος
- Κοσμήτορας: Βοτζουράκης Γεώργιος
- Βοηθ. Γραμματ. Υποστήριξης και οργάνωσης: Κορνιζάκη Ειρήνη
- Βοηθός Πληροφορικής και ψηφιακών Αρχείων: Κριαρά Βάσω
- Βοηθός εφημερίδας, έρευνας και τεκμηρίωσης: Γερωνυμάκη Καλλιόπη
- Υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων και εκδηλώσεων: Παπαδογιάννη Μαρία
- Υπεύθυνος Παραρτήματος Β.Ελλάδος: Παπαδάκης Θεόδωρος

Εξελεγκτική Επιτροπή

- Κατσανεβάκη Ζαμπία
- Πρωτοπαπαδάκη Μαρία
- Πραματευτάκης Εμμανουήλ

Απόφαση του νέου Δ. Σ. της Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών

Διετία δράσεων της “Ένωσης” για την παιδεία στα Σφακιά

«Μήγαρις πως έχω άλλο τι στο νού μου, πάρεξ παιδεία και γλώσσα» Διονύσιος Σολωμός

“Μέσα σ’ αυτή τη φοβερή στιγμή της παγκόσμιας κρίσης πλήθυνε το κακό, μεγάλωσε η αθλιότητα των ανθρώπων. Ο εργάτης, ο φτωχός αγρότης, ο μικροεπαγγελματίας, ο υπάλληλος ζούνε μέσα σε μια αδιάκοπη αγωνία.



Από τη μια βλέπουνε το πενιχρό τους μεροδούλι να γίνεται κάθε μέρα λιγότερο, τη στιγμή που όλα ακριβαίνουν, ή βλέπουνε τα λιγοστά προϊόντα του ολόχρονου μόχθου τους να μένουν απούλητα ή να πουλιούνται σε τιμές εξευτελιστικές.

Από την άλλη, κάθε μέρα κρούει την πόρτα τους το σκιάχτρο της αναδουλειάς με τη συντροφισιά της, την πείνα.

Μα απ’ όλους τους κυνηγημένους και τους απόκληρους τα τραγικότερα θύματα είναι τα παιδιά. Το παιδί του εργάτη, το παιδί του φτωχού αγρότη, το εργαζόμενο παιδί, το παιδί του βιοπαλαιστή...

Όταν ο εργάτης, ο αγρότης, ο φτωχός εργαζόμενος λαός νιώσει μιαν ολοκληρωτική αλληλεγγύη να τον ενώνει με όλους τους συντρόφους του στη δυστυχία και μέσα στα σύνορα της χώρας κι έξω απ’ αυτή σ’ όλες τις χώρες της γης και όταν κινηθεί ομόψυχα να βοηθήσει τον εαυτό του και τους άλλους, τότε θα βρει το δρόμο της ανακούφισης και της σωτηρίας.

Αλληλεγγύη! Να το σύνθημα μιας καινούργιας δράσης, που μπορεί να φέρει τα πιο χειροπιαστά αποτελέσματα. Αλληλεγγύη οργανωμένη, ενεργητική ζωντανή, θετική και έμπρακτη, είναι ο πρώτος όρος της σωτηρίας...” (Απόσπασμα από ένα κείμενο του Δημήτρη Γληνού που γράφτηκε τον Δεκέμβρη το 1932, χρονιά της επίσημης π τ ω χ ε υ σ η ς της Ελλάδας).

Τα λόγια του μεγάλου δασκάλου, σαν να γράφτηκαν σήμερα, για την Ελλάδα του 2012! Κι όμως πέρασαν 80 ολόκληρα χρόνια από τότε!

Από τους πρωταρχικούς στόχους και θύματα του νεοφιλελευθερισμού, είναι το ανυπέρβλητο σύστημα αξιών με το οποίο προάγεται η ανθρώπινη κοινωνία: η παιδεία.

Δίπλα στο κοινωνικό ολοκαύτωμα του λαού μας, από το «Σοκ και δέος» των μνημονίων, θα προστεθεί σύντομα και η αγραμματοσύνη που θα γεννήσει η ανυπαρξία σχολείων και το δυσβάστα

χτο κόστος της βασικής και υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Έρχονται απολύσεις εκπαιδευτικών, μείωση διορισμών, κλείνουν πανεπιστήμια και 1.500 σχολεία, τέλος τα δωρεάν βιβλία... Η παιδεία, ο πολιτισμός, το περιβάλλον είναι υπό διωγμόν.

Η ιερή οργή των νέων, για τις χαμένες - μέσα στην ανεργία και την ταπείνωση -προοπτικές τους, **μπορεί να γεννήσει ένα νέο κόσμο.**

Η Ένωση μας, θα είναι εκεί...

Προσεχείς εκδηλώσεις της Ένωσης μας

Κοπή Βασιλόπιτας: Κυριακή 20 Ιανουαρίου στις 11.00 π.μ., στην αίθουσα της Ένωσης (Εμμ Μπενάκη και Ζαλόγγου 13-15 Αθήνα), με κάλαντα και μουσικό πρόγραμμα.

Σας περιμένουμε για να ανταλλάξουμε ευχές, για το νέο έτος.

Πολιτιστική εκδήλωση με παρουσίαση βιβλίου: Δευτέρα 18 Φεβρουαρίου 19.00, στην Αίθουσα του της Ένωσης.

Ετήσιος χορός: Κυριακή 17 Μαρτίου 13.00, στο κέντρο “ΟΡΦΕΑΣ” (Πατρ. Γρηγορίου 69 - Σταθμός ΗΣΑΠ Καλλιθέα).

Στις πρόσφατες εκλογές των Σφακιανών αγροτών

Ο “ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ” είναι εδώ...

Ολοκληρώθηκαν με **μαζική συμμετοχή** οι εκλογές για την ανάδειξη διοικητικού συμβουλίου, του νεοσύστατου αγροτικού συνεταιρισμού Σφακιών.

Εκλέχτηκαν οι: **Μπολιώτης Γιάννης, Σαβιολής Δημήτρης, Σκουλούδης Μιχάλης, Γερωνυμάκης Γιώργης, Σφηνιάς Νίκος** και για την εξελεγκτική επιτροπή οι: **Γερωνυμάκης Βαγγέλης, Γεωργεδάκης Αντώνης και Νταραντουλακής Γεώργιος.**

Οι εκλεγέντες συνήλθαν σε σώμα και εξέλεξαν το **Διοικητικό Συμβούλιο:**

- Πρόεδρος: **Σαβιολής Δημήτρης**
- Αντιπρόεδρος: **Μπολιώτης Γιάννης**
- Ταμίας: **Σκουλούδης Μιχάλης**
- Γραμματέας: **Σφηνιάς Νίκος**
- Μέλος: **Γερωνυμάκης Γιώργος**

Για την **Εξελεγκτική επιτροπή** εξελέγησαν:

- Γεωργεδάκης Αντώνης**
- Γερωνυμάκης Βαγγέλης**
- Νταραντούλης Γεώργιος**

Εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια στους εκλεγέντες και ευχόμαστε καλή δύναμη, κουράγιο για πολλή δουλειά, για το καλό όλων μας και προπαντός της Επαρχίας μας.

Η προσπάθεια αυτή σηματοδοτεί την απαρχή για ανάπτυξη και πρόοδο μέσω της συλλογικότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ των κατοίκων της ιδιαίτερης πατρίδας μας. Θα είμαστε όλοι οι απανταχού Σφακιανοί αλληλέγγυοι στην προσπάθεια τους.

**Ο ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ
ΚΑΙ Η
ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ
σας εύχονται**

Λίγο ακόμα θα ιδούμε τις αμυγδαλιές ν' ανθίζουν
τα μάρμαρα να λάμπουν στον ήλιο, τη θάλασσα να κυματίζει
λίγο ακόμα να σηκωθούμε, λίγο ψηλότερα. **Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ**

Καλά Χριστούγεννα
Αγωνιστικό και Δημιουργικό το 2013

Αγαπητοί φίλοι και Συνεπαρχιώτες

Η Συντακτική επιτροπή της εφημερίδας μας και το Δ. Σ. της "Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών",

ε υ χ α ρ ι σ τ ο ύ ν θερμά

όλους όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα μας και έγιναν συνδρομητές στην εφημερίδα μας (σας) "**ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ**".

Ευχαριστούμε περισσότερο, εκείνους που μπόρεσαν - πέραν της ετήσιας συνδρομής των **10 €**, να ενισχύσουν την προσπάθειά μας, με μεγαλύτερα ποσά. Σ' αυτό το φύλλο, δημοσιεύουμε (σελ. 12), τα τελευταία ονόματα των συνδρομητών και τα ποσά που ο καθένας έστειλε, για την εφημερίδα.

Ο κατάλογος για τους μελλοντικούς συνδρομητές, **θα συνεχιστεί**.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ "ΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ"

Η Εφημερίδα μας «ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ» δεν θα φιμωθεί!

Δεσμευόμαστε ότι δεν θα σταματήσουμε να εκδίδουμε την εφημερίδα μας, που αποτελεί μια από τις μακροβιότερες εφημερίδες πολιτιστικών σωματείων της Κρητικής παροικίας.

Αγωνιζόμαστε μαζί με όλα τα σωματεία και τους Πολιτιστικούς συλλόγους της χώρας μας, για να μην περάσει ο νόμος του σκότους, σε πείσμα όλων αυτών, που προσπαθούν να απαλλοτριώσουν την εθνική και πολιτισμική μας ταυτότητα, τα ήθη και έθιμά μας, την ιστορία και την παράδοσή μας, σε πείσμα όλων αυτών, που ονειρεύονται να μας καταστήσουν μια φοβισμένη, άβουλη και εύκολα χειραγωγήσιμη μάζα...

Σ' αυτόν μας τον αγώνα, χρειαζόμαστε τη **βοήθεια σας**.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Σ' αυτό το φύλλο (Αρ. 142), στη σελίδα 4, υπάρχει η φωτογραφία, ενός Δελταρίου **ΤΑΧΥΠΑΗΡΩΜΗΣ** των **ΕΛ.ΤΑ.** Κόψτε το όπως δείχνει ο οδηγός, συμπληρώστε τα στοιχεία σας και το ποσόν που θέλετε να στείλετε για **συνδρομή** ή **βοήθεια** προς την εφημερίδα και δώστε το στον ταχυδρόμο ή το Ταχυδρομικό Κατάστημα των ΕΛ.ΤΑ., **χωρίς να πληρώσετε καθόλου ταχυδρομικά έξοδα** (Αυτά θα πληρώνονται από μας και είναι 1,5 ΕΥΡΩ, ανεξαρτήτως ποσού συνδρομής).

Καθιερώσαμε αυτό τον τρόπο είσπραξης των συνδρομών, επειδή είναι αρκετά πίο οικονομικός από την απλή **ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΑΓΗ** και απλούστερος στην διαδικασία. Σε κάθε επόμενο φύλλο, θα υπάρχει φωτογραφία, ενός Δελταρίου **ΤΑΧΥΠΑΗΡΩΜΗΣ** των ΕΛ.ΤΑ.

Κάνουμε **έκκληση** στους φίλους και αναγνώστες της εφημερίδας μας, που μέχρι στιγμή το αμέλησαν ή έληξε η συνδρομή τους, να ανταποκριθούν στο κάλεσμα μας, για οικονομική στήριξη της έκδοσης της, με **ετήσια συνδρομή 10 €**.



Τριμηνιαία έκδοση της
Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών

Ιδιοκτήτης

"Ένωση των Απανταχού Σφακιανών"
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΖΑΛΟΓΓΟΥ 15
ΤΚ 108 78 - Αθήνα
Τηλ. - FAX. : 210 3845143
www.ensfakia.gr
E-mail: info@ensfakia.gr

Εκδότης - Διευθυντής

Βαγγέλης Γουμενάκης
E-mail: vgs@otenet.gr

Συντακτική επιτροπή

Βαγγ. Γουμενάκης, Γερωνυμάκη Καλλιόπη
Γιάν. Πολυράκης, Σ.Μανουσogiαννάκης
Βασ. Θωμάς, Ανδρ. Κούνδουρος

Επιμέλεια φωτογραφιών

Βιβλιοπαρουσίαση

Σήφης Μανουσogiαννάκης
E-mail: sifis_jimbros@yahoo.gr

Επιταγές - Εμβάσματα

Προς : Ένωση Απανταχού Σφακιανών
POSTE RESTANTE Κ.Τ.Α. ΑΙΟΛΟΥ 100
Τ.Κ. 10200 - Αθήνα

Επιμέλεια εντύπου -

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
Βαγγέλης Γουμενάκης
Σήφης Μανουσogiαννάκης

Δακτυλογράφηση χειρογράφων

Διόρθωση κειμένων

Χριστίνα Γερολυμάτου

Διαχωρισμός - Εκτύπωση

Επικετοποίηση - Συσκευασία
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
"ΑΠΑΡΣΙΣ"

Μυκηνών 9 - Κεραμεικός ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 3455226

E-mail: aparsis.publ@gmail.com

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗ Α.Γ.Σ. ΣΦΑΚΙΩΝ

Οι αθλητές και ο προπονητής του συλλόγου θα ήθελαν να ευχαριστήσουν θερμά τον πρώην Πρόεδρο και τους συνεργάτες του, για την άψογη συνεργασία τους και για όσα προσέφεραν όλα αυτά τα χρόνια σε καλές και κακές στιγμές, τόσο σε αθλητικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο, κάνοντας τους να νιώσουν όλοι, μέλη μιας μεγάλης οικογένειας.

Παράλληλα εύχονται καλή επιτυχία και δύναμη στο έργο της νέας διοίκησης.

ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΦΑΚΙΩΝ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Σφακίων σας ενημερώνει για την επανέναρξη των δημοτικών γυμναστηρίων από τη 01-10-2012. Το πρόγραμμα λειτουργίας ανά γυμναστήριο έχει ως εξής:

- **Νομικιανά** (Τετάρτη - Παρασκευή και ώρες 18.30 - 22.30)
- **Ασκήφου** (Δευτέρα - Πέμπτη και ώρες 18.30 - 22.00)

Το κόστος συμμετοχής είναι συμβολικό για να καλύπτει κάποια πάγια έξοδα των γυμναστηρίων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα γυμναστήρια λειτουργούν από το 2000 και έχουν αγκαλιαστεί από μικρούς και μεγάλους, οι οποίοι βρίσκουν την ευκαιρία να γυμναστούν και εκτός από την χαρά της άσκησης, να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά προβλήματα που έχουν να κάνουν με την μέση, τα γόνατα, παχυσαρκία κ.α.

Φέτος ήδη ο αριθμός των αθλούμενων έχει ξεπεράσει τους 70 δείχνοντας την ανάγκη του κόσμου για άθληση.

Στα δημοτικά γυμναστήρια οι αθλούμενοι έχουν την ευκαιρία να κάνουν αερόβια άσκηση σε διάδρομο, ελλειπτικό και ποδήλατα, μυϊκή ενδυνάμωση, γράμμωση, καύσιμο λίπους στα μηχανήματα, αλλά και ομαδικά προγράμματα αερόμπικ και ενδυνάμωσης κοιλακών, ραχιαίων και ποδιών.

Παράλληλα έχουν ξεκινήσει και φέτος μαθήματα πολεμικών τεχνών μια φορά την εβδομάδα στα Νομικιανά και μια στα Ασκήφου με πάνω από 60 παιδιά. Το γυμναστήριο των Ασκήφου φέτος φιλοξενεί επιπλέον μαθήματα παραδοσιακών χορών και ριζιτικού τραγουδιού.

Υπεύθ. Γυμναστής: **Τζωρτζάκης Μανώλης**



ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ

Γράφει ο **Μανώλης Τζωρτζάκης** - Προπονητής του Α.Γ.Σ.Σφακίων

ΕΚΛΟΓΕΣ Α.Γ.Σ.ΣΦΑΚΙΩΝ

Την **Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου** έγιναν οι καθιερωμένες εκλογές του συλλόγου μας και έπεται από 8 χρόνια επιτυχημένης διοίκησης ήρθε η ώρα, μέσα σε φορτισμένο συναισθηματικά κλίμα, για αλλαγή στην διοίκηση του Α.Γ.Σ.Σφακίων, καθώς ο απερχόμενος πρόεδρος **Γιαννουλάκης Θεόδωρος** μαζί με τους στενούς συνεργάτες του, **Σκουλούδη Μιχάλη** (Γενικό Γραμματέα) και **Σφηνιά Νίκο** (Ταμία), δεν έθεσαν εκ νέου υποψηφιότητα για να δώσουν όπως δήλωσαν, την ευκαιρία και σε νέους ανθρώπους να συμμετέχουν και να προσφέρουν στο σύλλογο.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Συγκροτήθηκε σε σώμα το νέο ΔΣ του Αθλητικού Γυμναστικού Συλλόγου Σφακίων που προέκυψε από τις εκλογές που διενεργήθηκαν την Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου στο κοινοτικό γραφείο Βουβά Σφακίων.

Το νέο ΔΣ έχει ως εξής:

1. Πρόεδρος: **Σοφούλης Χρήστος**
2. Αντιπρόεδρος: **Χιωτάκης Ιωάννης**
3. Γεν. Γραμματέας: **Πασχάλης Κώστας**
4. Ειδικός Γραμματέας: **Λεδάκης Αθανάσιος**
5. Ταμίας: **Αμοιραδάκης Σήφης**
6. Βοηθ. Ταμίας: **Τσιριντάνης Παύλος**
7. Γενικός Αρχηγός: **Χομπιτάκης Ιωάννης**
8. Γενικός Έφορος: **Κουκουναρής Γιώργος**
9. Έφορος: **Σφηνιαδάκης Σήφης**.

Υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων: **Τζωρτζάκης Μανώλης**

Το νέο διοικητικό συμβούλιο με ανακοίνωσή του: «**ευχαριστούμε την κοινότητα της επαρχίας Σφακίων για την στήριξη που παρέχει τόσα χρόνια στο Σύλλογο και εμείς υποσχόμαστε ότι θα προσπαθήσουμε το καλύτερο. Επίσης θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε το προηγούμενο διοικητικό συμβούλιο για την προσφορά τους στο Σύλλογο**».

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, το Δ.Σ. του Α.Γ.Σ.Σφακίων, αφού ενημερώθηκε από τους απερχόμενους για τα τεκταινόμενα στο σύλλογο, ακολούθησε μια εθιμοτυπική συνάντηση με τον Δήμαρχο Σφακίων, ο οποίος μας δήλωσε, αφού του εκθέσαμε τις προτεραιότητες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Σύλλογος, ότι παρά τις πενιχρές οικονομικές συνθήκες που βιώνουμε όλοι μας, **θα στηρίξει τον σύλλογο μας αναγνωρίζοντας την προσφορά του στο δήμο**.

Πιο συγκεκριμένα δεσμεύτηκε ότι θα κάνει ότι μπορεί για να υλοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν το έργο της τοποθέτησης φωτισμού στο γήπεδο Φραγκοκαστέλου, το οποίο μας έχει υποσχεθεί η Αντιπεριφέρεια Χανίων και προσωπικά ο κύριος Βουλγαράκης.

Επίσης, την **παραχώρηση του λεωφορείου για τους εκτός έδρας αγώνες της ομάδας** και την καταβολή της νόμιμης επιχορήγησης από τον δημοτικό προϋπολογισμό.

Τέλος, ο δήμος ύστερα από αίτημα του Δ.Σ. του συλλόγου μας, προχώρησε ήδη στην βελτίωση των αποδυτηρίων φτιάχνοντας τις ηλεκτρικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις, και στο βάψιμο τους.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΟΠΟΝΗΣΕΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ Α.Γ.Σ. ΣΦΑΚΙΩΝ

Ο Α.Γ.Σ.Σφακίων σας ενημερώνει ότι ξεκίνησαν για 5η σεζόν από την 1η Οκτωβρίου 2012, οι προπονήσεις στα τμήματα υποδομής του Συλλόγου μας, οι οποίες γίνονται κάθε Τετάρτη και Σάββατο για την περίοδο 2012-2013 και ήδη έχουν εγγραφεί 80 αγόρια και κορίτσια από όλα τα Σφακιά. Το κόστος της ετήσιας εγγραφής παραμένει σταθερό στα 50 € για όλο το χρόνο συναισθανόμενοι τις δύσκολες οικονομικές καταστάσεις που βιώνουμε όλοι μας.

ΕΝΑΡΞΗ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ Γ' ΤΟΠΙΚΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Την Κυριακή 11/11/2012, ξεκίνησε το **πρωτάθλημα Γ' Τοπικού Χανίων** με την συμμετοχή του συλλόγου μας, προωθώντας νέους παίκτες από τα τμήματα υποδομής μας.

Παρά το νωθρό ξεκίνημα, όλοι είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον και την πορεία της ομάδας, αφού οι νέοι παίκτες αρχίζουν να δένουν με την ομάδα και να βγάζουν στο γήπεδο το ταλέντο τους, το οποίο έχουν σε αφθονία.

Τα **αποτελέσματα** έχουν ως εξής:

1η Αγωνιστική: Σφακιά - Αστέρας Χαλέπας: 1 - 2

(Η ομάδα του Αστέρα ήρθε στα Σφακιά μαζί με τα τμήματα των ακαδημιών της για φιλικούς αγώνες με την ακαδημία μας, όπου οι μικροί ποδοσφαιριστές του συλλόγου μας έδειξαν το ταλέντο τους επικρατώντας και στους 2 αγώνες):

Τμήμα Junior: 6-2 **Τμήμα Προ-Παίδων:** 6-1

2η Αγωνιστική: Άπτερα - Σφακιά: 1 - 0

3η Αγωνιστική: Ποσειδών - Σφακιά: 0 - 0

4η Αγωνιστική: Σφακιά - Ίκαρος Ταυρωνίτη:

Το Δ.Σ., οι αθλητές και οι προπονητές του Α.Γ.Σ.Σφακίων, **σας εύχονται καλή χρονιά με υγεία και ευτυχία**.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΙΑΤΡΕΙΩΝ ΣΦΑΚΙΩΝ

Το Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Χώρας Σφακίων, το Αγροτικό Ιατρείο Ανάπολης και το Περιφερειακό Ιατρείο Αγίας Ρούμελης ευχαριστούν θερμά:

- Το Σύλλογο Απανταχού Σφακιανών Αττικής και ιδιαίτερα τον πρόεδρο κ. **Σήφη Μανουσogiαννάκη** για τη προσφορά του Υγειονομικού Υλικού και Φαρμάκων, και
- Το Δ.Σ. του **Μουσικοχορευτικού Συλλόγου Επαρχίας Σφακίων «Τα Σφακιά»** για τη δωρεά φαρμακευτικού υλικού αξίας **350 €**.



Από την αγορά φαρμάκων του Μουσικοχορευτικού Συλλόγου Σφακίων «Τα Σφακιά», για το Π.Π. Ιατρείο Σφακίων

Καθώς διανύουμε δύσκολες εποχές και ο κλάδος της υγείας πλήγεται ανεπανόρθωτα, οι κινήσεις αυτές φορέων και ιδιωτών **συμβάλλουν καταλυτικά στην ύπαρξη και διατήρηση της υψηλής ποιότητας περίθαλψης στην επαρχία Σφακίων**.

Ο ετήσιος χορός και η κοπή της Βασιλόπιτας του Συλλόγου « ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ »

Ο Μουσικοχορευτικός σύλλογος Σφακίων « **ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ** », εύχεται σε όλους τους συμπατριώτες και φίλους των Σφακίων, **ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ** και ευτυχισμένο το **ΝΕΟ ΕΤΟΣ**.

Σας ενημερώνει ότι ο ετήσιος χορός και η κοπή της Βασιλόπιτας του Συλλόγου θα γίνει το Σάββατο 9 / 2 / 2013 ώρα 7μ.μ., στο κέντρο "ΚΟΝΤΑΡΟΣ" (Βρύσες Αποκορώνου)

Θα μας διασκεδάσει το συγκρότημα του **Μανούσου Μανουσέλη**.

Σας περιμένουμε να καμαρώσουμε τα παιδιά μας

Για το Δ.Σ.: Μανώλης Φασουλάκης - Πρόεδρος



Στο Φραγκοκάστελλο Σφακίων

“ΝΙΚΗΤΕΙΑ 2012”



Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη λαμπρότητα στις 15 Σεπτεμβρίου οι αγώνες το Αγίου Νικήτα. Για ακόμα μια χρονιά οι αγώνες στέφθηκαν με επιτυχία χάρις την συμμετοχή μικρών και μεγάλων στους αγώνες.

Οι αγώνες φέτος για πρώτη φορά στην ιστορία τους διήρκεσαν τρεις ημέρες. Το πρόγραμμα των αγώνων περιελάμβανε την πρώτη ημέρα, (Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου), μια μικρή γιορτή αθλητισμού με τουρνουά ποδοσφαίρου, χόκεϊ επί χόρτου, ποδοβόλεϋ, και δοκιμαστικά αγωνίσματα στίβου (100μ, μήκος, δίσκο, σφαίρα, Κρητικό βόλι και τοξοβολία), δίνοντας την δυνατότητα σε μικρούς και μεγάλους να διασκεδάσουν και να προπονηθούν για τους αγώνες του Αγίου Νικήτα. Μετά το τέλος της πρώτης ημέρας ακολούθησε μεγάλη Κρητική βραδιά στο Κάστρο με το συγκρότημα του Ψαραντώνη.

Την επόμενη ημέρα, 15 Σεπτεμβρίου, μετά το τέλος της Θείας λειτουργίας και τις ομιλίες των επισήμων, τελέστηκαν στο δημοτικό στάδιο Φραγκοκαστέλλου οι Αθλητικοί Αγώ-



Ο αθλητισμός είναι κοινωνικό και πολιτισμικό αγαθό, με βαθύτατο παιδαγωγικό χαρακτήρα: “Νους υγιής, εν σώματι υγιεί”... Το κατάλαβαν νωρίς-νωρίς, αυτοί οι λιλιπούτειοι Σφακιανοί δρομείς...

νες του Αγίου Νικήτα με την συμμετοχή αθλητών και θεατών να ξεπερνάει κάθε προσδοκία, δείχνοντας ότι οι Σφακιανοί γνωρίζουν να τιμούν την ιστορία του τόπου τους.



Ο Πάυλος Πολάκης, διαπρύσιος κήρυκας της άθλησης - ως γιαντρός, βραβεύει - ως Δήμαρχος Σφακίων, τους νικητές των αγώνων στα “ΝΙΚΗΤΕΙΑ 2012”



Σφακιανών και τους δήμους με τους οποίους έχουμε αδελφοποιηθεί, να φτιάξουν την δική τους ομάδα και να τιμήσουν με την συμμετοχή τους, τους αγώνες. Είμαστε ανοιχτοί σε οποιαδήποτε πρόταση που θα μπορούσε να κάνει τους αγώνες ακόμα καλύτερους.

Τζωρτζάκης Μανώλης

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΣΦΑΚΙΑ

Του Μανώλη Τζωρτζάκη

Ένας από τους στόχους της νέας δημοτικής αρχής ήταν η ανάπτυξη του Δήμου Σφακίων, εκμεταλλευόμενη την μοναδική μορφολογία των εδαφών και τον φυσικό πλούτο μας, με ήπιες παρεμβάσεις και κατασκευές, όπου χρειαστεί πάντα με σεβασμό στο περιβάλλον.

Λίγους μήνες μετά, τρία αθλητικά γεγονότα ήρθαν για να δείξουν τον δρόμο της ανάπτυξης, που θα μπορούσε να κάνει τον δήμο μας, τον πιο δημοφιλή προορισμό για τον αθλητικό τουρισμό στην Κρήτη.

Έχοντας ως σκοπό την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, πραγματοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο δύο σπουδαία αθλητικά γεγονότα, υπό την αιγίδα του Δήμου Σφακίων και την χρηματοδότηση του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (Μ.Α.Ι.Χ.). Ο πρώτος αγώνας Τοξοβολίας στο Δάσος της Ανώπολης και το πρώτο Sfakia Extreme Trials Mountain Bike σε Ασκύφου και Ανώπολη.

Οι αγώνες έγιναν, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος SylvaMED «Μεσογειακά Δάση για Όλους», στόχος του οποίου είναι, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή ανταποδοτικών μηχανισμών που θα αξιοποιούν την κοινωνική διάσταση του δάσους (αναψυχή, εκπαίδευση, αθλητισμός, τουρισμός, κλπ) και θα χρησιμοποιούν τα έσοδα που παράγονται από τις κοινωνικές χρήσεις του δάσους για την αειφόρο διαχείριση του δασικού πλούτου.

1ος ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ



Την Κυριακή 16 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε ο πρώτος αγώνας Τοξοβολίας από τους αθλητές της Σκοπευτικής Λέσχης Κρήτης, στο δάσος της Ανώπολης σε συνεργασία του Δήμου Σφακίων και του Μ.Α.Ι.Χ. με την Σκοπευτική Λέσχη Κρήτης, ο οποίος εντάχθηκε στα πλαίσια των αγώνων του Αγίου Νικήτα. Ο αγώνας που διεξήχθη μέσα στο δάσος ανάμεσα στα πεύκα, περιελάμβανε σεμινάριο γνωριμίας με το άθλημα της Τοξοβολίας, θεωρία και πράξη στο οποίο οι παρευρισκόμενοι δοκίμασαν τις δυνατότητες τους στην τοξοβολία. Στο τέλος της εκδήλωσης παρατέθηκε παραδοσιακό Σφακιανό κέρασμα στην Ανώπολη.

Με την ομάδα της ΣΚΟΛΕΚ αγωνίστηκαν οι Ανδρέας Κουμαδάκος, Γιώργος Σταυρουλάκης, Βασίλης Βλαμάκης, Γιώργος Πιπεράκης, Ανδρέας Γκόγκος και ο νεαρός Μιχάλης Κοτσιφάκης.



Στο Φραγκοκάστελλο Σφακίων

Παγκρήτια Συνάντηση Αλεξίπτωτου Πλαγιάς και Para motor



Στο Φραγκοκάστελλο, ο δήμος Σφακίων το 2011 κατασκεύασε δύο πίστες για την ανάπτυξη του αεραθλητισμού. Έτσι μετά τα εγκαίνια τους και την συμμετοχή της Αερολέσχης Χανίων και Ηρακλείου στους αγώνες του Αγίου Νικήτα, ήρθε η σειρά για την πρώτη διήμερη συνάντηση αλεξίπτωτων πλαγιάς και para-motor το διήμερο 27 και 28 Οκτωβρίου που διοργάνωσε η Αθλητική Λέσχη Αλεξίπτωτων Πλαγιάς Χανίων «Ερμής» και η σε-



λίδα στο FACEBOOK Frangkokastello Khania Greece υπό την αιγίδα της Κοινωφελούς Επιχείρησης του Δήμου Σφακίων.

Κατά την διάρκεια των εκδηλώσεων οι παρευρισκόμενοι είχαν την δυνατότητα να πετάξουν σε διθέσιες πτήσεις με έμπειρους πιλότους, πράγμα που ενθουσίασε όλους τους θεατές και τους τολμηρούς

που δοκίμασαν να πετάξουν. Αν και ο καιρός δεν ήταν σύμμαχος των 15 αιώροπτεριστών, αφού η βροχή της δεύτερης μέρας χάλασε τα σχέδια των διοργανωτών, ήταν μια αξέχαστη εμπειρία για όλους που θα επαναληφθεί σύντομα!

Όλες οι παραπάνω αθλητικές εκδηλώσεις εντάσσονται στην προσπάθεια που κάνουμε για την ανάπτυξη του αθλητισμού στα Σφακιά και την παράταση της τουριστικής περιόδου εκμεταλλευόμενοι και αξιοποιώντας τον φυσικό μας πλούτο. Επόμενος στόχος είναι η καθιέρωση και οργανωτική βελτίωση των εκ-

δηλώσεων αυτών και η ένταξη νέων αθλητικών εκδηλώσεων, όπως είναι θαλάσσιοι αγώνες σκαφών και αγώνων αυτοκινήτων 4X4.

Μαν. Τζωρτζάκης

Μεγάλη διάκριση του φίλου Σταύρου Ψαρουδάκη Η ευαισθησία για τη φύση και τα πουλιά βραβεύεται

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος για 16η χρονιά ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΤΗΝΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ στο Ηράκλειο Κρήτης. Μεγάλος νικητής του διαγωνισμού ήταν ο συμπατριώτης μας **Σταύρος Μιχ. Ψαρουδάκης** που κατέκτησε και το βραβείο **SOMMER** ως ο καλύτερος εκτροφέας για το 2012 με τις επτά καλύτερες βαθμολογίες.

Να σημειωθεί ότι και πέρυσι στο πανελλήνιο πρωτάθλημα είχε βραβευθεί πάλι ως ο καλύτερος εκτροφέας για το 2011 επειδή είχε κατακτήσει την υψηλότερη βαθμολογία.

Τον συγχαίρουμε για την ευαισθησία του.



Ο Σταύρος Μ. Ψαρουδάκης με το βραβείο SOMMER

Στην Ανώπολη και στ' Ασκύφου Σφακίων



1ος ΑΓΩΝΑΣ MOUNTAIN BIKE SFAKIA EXTREME TRAILS

Το Σάββατο 29 Σεπτεμβρίου στην διαδρομή Ταύρη – Ασκύφου και την Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου στην διαδρομή Πάχνες – Ανώπολη, πραγματοποιήθηκε ο πρώτος ποδηλατικός αγώνας κατάβασης ανώμαλου δρόμου στα Σφακιά, σε συνεργασία του Δήμου Σφακίων και του Μ.Α.Ι.Χ. με τον ποδηλατικό σύλλογο Χανίων ΤΑΛΩ, τον Ερυθρό Σταυρό και τον Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς. Στον αγώνα πήραν μέρος 24 από τους καλύτερους Έλληνες αθλητές, έπειτα από πρόσκληση που έλαβαν από τους διοργανωτές. Το πρόγραμμα των αγώνων περιελάμβανε την Παρασκευή, ελεύθερα δοκιμαστικά στην πίστα Ταύρη – Ασκύφου και παραδοσιακό κέρασμα στα Ασκύφου. Το πρωί του Σαββάτου έγινε ο αγώνας με δυο δοκιμαστικές και δυο επίσημες χρονομετρημένες διαδρομές, ενώ το απόγευμα το πρόγραμμα περιελάμβανε επίσκεψη στην γέφυρα της Αράδαινας και όποιος τολμηρός το επιθυμούσε μπορούσε να κάνει bungee jumping, ενώ το βράδυ έγινε προς τιμή τους παραδοσιακό γλέντι με άφθονο φαγητό, κρασί, μουσική και χορό στην πλατεία της Ανώπολης. Το επόμενο πρωί δόθηκε η ευκαιρία στους μικρούς Σφακιανούς να συναγωνιστούν με τα ποδήλατά τους, σε μία κυκλική διαδρομή στα σοκάκια της Ανώπολης και να νιώσουν το συναίσθημα του «εξ' αγωνιζέσθαι». Αμέσως μετά, αθλητές,



κριτές και θεατές επιβιβάστηκαν στα οχήματα της διοργάνωσης με προορισμό την καρδιά των Λευκών Ορέων σε υψόμετρο 1960 μέτρα. Μόλις 36 λεπτά και 26 δευτερόλεπτα εξαντλητικής κατάβασης χρειάστηκε ο πρώτος αθλητής, για να φτάσει στον τερματισμό στην πλατεία της Ανώπολης μπροστά στο αγέρωχο άγαλμα του Δασκαλογιάννη. Μετά τις απονομές και τα πλούσια δώρα που μοιράστηκαν στην πλειονότητα των συμμετεχόντων, ήρθε η σειρά να γευτούν μετά το βουνό και την πεντακάθαρη θάλασσα που δρόσισε τους κατάκοπους αλλά ενθουσιασμένους αθλητές, πριν αναχωρήσουν από τα Σφακιά με το λεωφορείο του Δήμου.

Τα έσοδα από τις παραπάνω εκδηλώσεις, (οι διαγωνιζόμενοι πλήρωσαν ένα συμβολικό ποσό για την συμμετοχή τους) θα διατεθούν για την χρηματοδότηση ενεργειών προστασίας – διατήρησης του δάσους που θα αναληφθούν από το Δήμο Σφακίων με την σύμφωνη γνώμη της Δ/σης Δασών.

Όλοι οι συμμετέχοντες έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις για την Σφακιανή Φιλοξενία και το μαγευτικό τοπίο που αντίκρισαν. Με δηλώσεις τους ανέφεραν ότι οι πίστες ήταν από τις πιο δύσκολες και συνάμα όμορφες στην Ελλάδα και στην Ευρώπη καθώς και ότι με την κατάλληλη προβολή και οργάνωση, θα μπορούσε να γίνει ο πιο δημοφιλής προορισμός για όσους ασχολούνται με την κατάβαση βουνού με ποδήλατα, ενώ τέλος εξέφρασαν την επιθυμία τους, οι αγώνες αυτοί να γίνουν θεσμός για να μπορέσουν να επισκεφτούν ξανά τον τόπο μας. Αξίζει να τονιστεί η συμμετοχή των εθελοντών και η συμβολή τους στην επιτυχία των αγώνων, χάρις τους οποίους πέρα από την άσφογη συμπεριφορά και υπευθυνότητα που υπέδειξαν στους αγώνες, έδωσαν στους αθλητές τι θα πει Σφακιανή Φιλοξενία. Μ. Τζωρτζάκης

Κόψτε με ψαλίδι πάνω στη διακεκομμένη



Τη λήξη των αγώνων, διαδέχθηκε ένα τρικούμπερο γλέντι για τους αθλητές και τους φίλους τους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΦΑΚΙΩΝ «ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ»

Το Δ.Σ του Μουσικοχορευτικού Συλλόγου, αποφάσισε το χρηματικό ποσό που δαπανεί κάθε χρόνο για την κατάθεση στεφάνων στις επετείους και στις επίσημες εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στην Επαρχία μας, να το διαθέσει για την αγορά φαρμάκων, προκειμένου να ενισχύσει τις πάγιες ανάγκες των Ιατρείων μας σε φαρμακευτικό υλικό.

Το ποσό αυτό ανέρχεται στα **350 Ευρώ** και ελπίζουμε η κίνηση αυτή να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και για τους άλλους συλλόγους και φορείς της Επαρχίας μας.

Για το Δ.Σ: **Μανώλης Φασουλάκης** - Πρόεδρος

ΤΑΧΥΠΛΗΡΩΜΗ

ΕΙΣΠΡΑΞΗ / ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ Β



ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ

ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία σας

Ημερομηνία κατάθεσης:

E-mail:

ΤΗΛ. :

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ :

Αριθμός Λογ/σμού Ταχυπληρωμής

6 31 26 - 7

Τέλη

Π

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΑ ΣΦΑΚΙΑ»

Τριμηνιαία Έκδοση της

ΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ

Ζαλόγγου 13-15 Τ Κ 106 78 - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 3845143 E-mail: info@ensfakia.gr

ΟΝΟΜΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Τ.Κ.

ΠΟΛΗ/ΠΕΡΙΟΧΗ

Ποσό

Ολογράφως



Χρονολογικό Σήμαντρο

Η-Αριθμός

Αρ. Λογ/κής Απόδοσης

ΜΗ ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΕ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

631267<03>

ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΓΩΝΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΠΕ

Υποβλήθηκαν οι προσφυγές για τα έργα Β-ΑΠΕ στην Κρήτη που εντάχθηκαν στο ΦΑΣΤ ΤΡΑΚ

Γράφει ο Βαγγέλης Γερωνυμάκης

Κατατέθηκαν στο Σ.Τ.Ε. με αίσημα ευθύνης απέναντι στον πληθυσμό και το νησί, στις **11 Οκτώβρη 2012**, οι **πολυπληθέστερες προσφυγές που έχουν ποτέ κατατεθεί στην Ελλάδα**.

Η ανταπόκριση ήταν πρωτοφανής και δημιουργήθηκε τεράστια δυναμική.

Τον Ιούνιο, μόλις δημοσιεύθηκαν οι αποφάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, για τα τρία έργα Β-ΑΠΕ, που τα εντάσσουν στο ΦΑΣΤ ΤΡΑΚ, δηλώσαμε ότι θα προσφύγουμε κατά των αποφάσεων και καλέσαμε τα πολιτικά κόμματα, την τοπική αυτοδιοίκηση, όλους τους Κρητικούς να συμπαραταχθούν στον αγώνα, για να αποτρέψουμε αυτό το έγκλημα.

Τις προσφυγές συνυπέγραψαν, με πληροψία προς τους δικηγόρους μας:

• **1275 πολίτες** από κάθε γωνιά της Κρήτης!

• **10 Δημοτικά Συμβούλια** των Δήμων: Αγίου Νικολάου, Ιεράπετρας, Οροπεδίου Λασιθίου, Αρχανών Αστερουσίων, Ανωγείων, Μυλοποτάμου, Αμαρίου, Αγίου Βασιλείου, Σφακίων, Καντάνου - Σελίνου

• **2 Πανελλήνιοι φορείς:** Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ) – Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων και Η Πανελλαδική Φιλοζωική Περιβαλλοντική Ομοσπονδία

• **4 Παγκρήτιοι φορείς:** Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ) – Παράρτημα Κρήτης, Η Ένωση Αγροτουρισμού Κρήτης, Ο Σηπταολογικός Όμιλος Κρήτης, Σύλλογος Βιοκαλλιεργητών Λαϊκών Αγορών Κρήτης

• **78 επαγγελματίες, περιβαλλοντικοί και πολιτιστικοί φορείς** απ' όλη την Κρήτη.

Οι προσφυγές υποβλήθηκαν κατά των **υπογραμών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Πολιτισμού και Τουρισμού, και της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.)**, με αίτηση **την ακύρωση των αποφάσεων που υπέγραψαν**.

Οι **λόγοι προσφυγής**, περιληπτικά, είναι:

Για τα έργα: Α) **“Κρήτη Πράσινο Νησί”**, που περιλαμβάνει **κατασκευή 36 αιολικών σταθμών, συνολικής ισχύος 1.005,10MW** στην Κρήτη και διασύνδεσή τους με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω κοινού υποβρυχίου καλωδίου» κυριότητας του Ομίλου **«ELICA GROUP»** (πρώην ΣΑΡΡΑΣ) και Β) **“Αιολικό Σύστημα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας”**(Α.Σ.Π.Η.Ε.), που περιλαμβάνει **κατασκευή 33 αιολικών σταθμών, συνολικής ισχύος 1.077MW**, στους τέσσερις νομούς της Κρήτης και κοινή διασύνδεσή τους με το Εθνικό Διασυνδεδεμένο Σύστημα Ενέργειας μέσω υποβρυχίου καλωδίου» κυριότητας της **«ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.»**,

1. Κατά το χρόνο έκδοσης των αποφάσεων της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, **δεν υπήρχε εγκεκριμένος Στρατηγικός Σχεδιασμός Διασυνδέσεων Νησιών**, ούτε είχε ενσωματωθεί το οποιοδήποτε έργο διασύνδεσης της Κρήτης με το Σύστημα στη Μελέτη Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς (ΜΑΣΜ), ούτε και υπήρχε οποιοσδήποτε εγκεκριμένος προγραμματισμός όσον αφορά στην ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (συμβατικής και ΑΠΕ) στην Κρήτη, πόσω δε μάλλον για έργα τέτοιου μεγέθους.

2. Η διασύνδεση η οποία προτείνεται όχι μόνο είναι εκτός οποιουδήποτε σχεδιασμού για τη διασύνδεση της Κρήτης αλλά προβλέπει την κατασκευή διασύνδε

σης μονάχα των έργων των συγκεκριμένων εταιρειών με το ηπειρωτικό σύστημα και όχι και την κατασκευή διασύνδεσης του δικτύου του νησιού.

3. Τα συγκεκριμένα έργα, για 33 και 36 αιολικούς σταθμούς, δεν αποτελούν «έργα» αλλά «σχέδια», δεν μπορεί να εγκριθεί η ένταξή της στις διατάξεις του ν.3894/2010 και επιβάλλεται η υπαγωγή τους σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

4. Η υπαγωγή των έργων είναι αόριστη, αφού στην απόφαση δεν περιλαμβάνονται οι θέσεις των έργων αλλά μόνο η συνολική ισχύς τους σε MW. Έτσι δεν γνωρίζουμε ποιοι από τους αιολικούς σταθμούς που σχεδιάζει γενικότερα η κάθε εταιρεία στην Κρήτη εντάσσονται ή δεν εντάσσονται στη διαδικασία του ν. 3894/2010. Είναι προφανές ότι δεν μπορούν να αδειοδοτηθούν με τη διαδικασία του ν. 3894/2010 ούτε όποιο έργο επιθυμεί η κάθε εταιρεία στην Κρήτη έως ότου επιτευχθεί η επιδιωκόμενη ισχύς, ούτε αν κάποια έργα της Εταιρείας δεν αδειοδοτηθούν (για λόγους περιβαλλοντικούς, αρχαιολογικούς κ.λπ.), να «συμπληρώνονται» άλλα απροσδιόριστα έργα μέχρις ότου συμπληρωθεί η επιδιωκόμενη ισχύς.

5. Η ισχύς των αιολικών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν στην Κρήτη με απ' ευθείας εφαρμογή του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, υπερβαίνει κατά πολύ το στόχο ολόκληρης της χώρας για το 2020.

Η επενδυτική αυτή λαίλαπα καθιστά επιτακτική την αξιολόγηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης του μόνου χωροταξικού εργαλείου το οποίο μπορεί να συγκεράσει τις απαιτήσεις των Ειδικών Πλαισίων από την μία πλευρά και τις ευρύτερες προοπτικές τις Περιφέρειας για βιώσιμη ανάπτυξη από την άλλη.

Για το έργο: : Ένταξη του επενδυτικού σχεδίου **“Κατασκευή ηλιοθερμικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής ισχύος 70 MW”** στη θέση Φουρνιά, Δ.Ε. Ιτάνου του Δήμου Σητείας του Νομού Λασιθίου Κρήτης ενεργειακής παραγωγής 378.306 MWh ετησίως», κυριότητας της **«ΣΟΛΑΡ ΠΑΟΥΕΡ ΠΛΑΝΤ ΛΑΣΙΘΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μ.Ε.Π.Ε.»**

Το έργο χωροθετείται σε έκταση 1800 στρεμμάτων μέσα σε περιοχή που προβλέπεται από το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κρήτης ως «περιοχή ήπιας τουριστικής ανάπτυξης» και έρχεται σε ακραία αντίθεση με το χαρακτήρα της περιοχής. Στην περιοχή έχουν ήδη υλοποιηθεί δράσεις προς την κατεύθυνση της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, όπως το έργο ΓΕΩ.ΤΟΠ.Α.

Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου, με τη συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους, ανέρχεται στο ποσό των 890.000,00 ευρώ και η προοπτική είναι να ενταχθεί στο Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων.

Στη Σητεία σήμερα είναι εγκατεστημένοι και



λειτουργούν αιολικοί σταθμοί ισχύος 95 MW, έχουν δοθεί άδειες παραγωγής για έργα ΑΠΕ διαφόρων τεχνολογιών, ισχύος 621,15 MW και εκκρεμεί η αξιολόγηση αιτήσεων για έργα ισχύος τουλάχιστον 750 MW. Σε όλη την Κρήτη λειτουργούν εγκαταστάσεις ΑΠΕ 234,84 MW (Μάρτιος 2012), που συμμετέχουν στην ηλεκτροπαραγωγή κατά 20%.

Και για τα τρία έργα Ένας από τους βασικούς λόγους της ανάγκης αναθεώρησης των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης είναι η κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο.

Η υλοποίηση τέτοιων έργων στην Κρήτη πριν από την αναθεώρηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, **υπονομεύει την αξία διάφορων τοπίων της Κρήτης** τα οποία, στην κατάσταση που βρίσκονται σήμερα, κατά την κοινή πορεία των πραγμάτων θα χαρακτηριστούν ως «ζώνες τοπίου» διεθνούς, εθνικής ή περιφερειακής αξίας σύμφωνα με την ΥΑ 10106/2011. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις το **Γεωπάρκο Ψηλορείτη** όπου προγραμματίζονται 210 MW (70 ανεμογεννήτριες των 3 MW) και 223,1 MW, (97 ανεμογεννήτριες των 2,3 MW) και το **οροπέδιο στα Φουρνιά**.

Όλοι όσοι τρέξαμε, όλοι όσοι υπογράψαμε, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι **είναι μόνο μια από τις πολλές μεγάλες μάχες, που πρέπει να δώσουμε για να μη γίνει η Κρήτη ενεργειακό εργοστάσιο**.

Συνολικά οι προγραμματιζόμενες «επενδύσεις» είναι 6.518 MW!

Ωστόσο η επιβολή με ΦΑΣΤ ΤΡΑΚ διαδικασία εγκατάστασης αιολικών Β-ΑΠΕ σε 69 βουνοκορφές της Κρήτης, με 796 ανεμογεννήτριες, που απαιτούν χιλιάδες τόννους μπετόν για τη θεμελίωσή τους και χιλιάδες νέων δρόμων και δικτύων και ενός ηλιοθερμικού εργοστασίου σε οροπέδιο της Σητείας, έπρεπε να απαντηθεί μαζί, ηχηρά και άμεσα, όπως και έγινε.

Ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΑΓΩΝΑΣ, ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ!

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΩΠΟΛΗΣ Μια πράξη ευαισθησίας για τους μαθητές

Ο **Πολιτιστικός Σύλλογος Ανώπολης Σφακίων** αποφάσισε φέτος να διαθέσει το σεβαστό ποσό των **1000 €** και αγόρασε πετρέλαιο για τις ανάγκες του δημοτικού σχολείου Ανώπολης.

Κάθε χρόνο ο Σύλλογος προσέφερε δωράκια στα παιδιά, αλλά φέτος ήταν επιτακτική ανάγκη τα παιδιά να κάνουν μάθημα σε ζεστό περιβάλλον.

Εύγε .στο σύλλογο. Ευχόμενοι να βρει μιμητές σ'αυτή τη μεγάλη ευαισθησία που έδειξε.

Απόφαση του Δήμου Σφακίων

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΔΑΣ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ

Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σφακίων, εκφράζει την αντίθεσή του στην παραχώρηση του Λιμανιού της Σούδας σε ιδιώτες και συμπαραστέκεται στον αγώνα των εργαζομένων στα Λιμενικά Ταμεία.

Το Λιμάνι της Σούδας αποτελεί την πύλη εισόδου και εξόδου προϊόντων και επισκεπτών, δίνει πνοή σε όλο το νομό Χανίων και επομένως η παραχώρηση των υποδομών της χερσαίας ζώνης, αντίκειται στην αναπτυξιακή δυναμική που έχει ο Νομός Χανίων.

Η διαχείριση των λιμανιών δεν είναι δυνατόν να γίνεται αποκλειστικά με οικονομικά κριτήρια.

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΦΑΚΙΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

Ο Δήμος Σφακίων συμπαραστέκεται στον αγώνα του Δήμου Κισσάμου και των πολιτών της Κισσάμου για την **απόκρουση της κατάρρευσης της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας και του Ειρηνοδικείου Κισσάμου**, που αποφασίστηκε από την κυβέρνηση στα πλαίσια των περικοπών που περιγράφονται στο μνημόνιο.

Ο Δήμος Σφακίων θεωρεί ότι η ανάπτυξη δεν μπορεί να έρθει στην πατρίδα μας μέσα από την αποψίλωση των υπηρεσιών η οποία απομακρύνει τους κατοίκους από τον τόπο τους.

Ο Δήμος Σφακίων δηλώνει ότι θα στηρίζει κάθε ενέργεια του Δήμου Κισσάμου προς αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστίες από τον ΔΗΜΟ ΣΦΑΚΙΩΝ

Ο Δήμος Σφακίων εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια και ευχαριστεί θερμά τις οικογένειες και τους συγγενείς των πρόσφατα εκλιπόντων συνεπαρχωτών μας

**Μανούσου Μπολιώτη
Μαραγκουδάκη Αννα
Αργυρώς Νανάκη
Μάρκου Μαρκουτσάκη-Δράκου
Ιωσήφ Μπολιώτη**

οι οποίοι αντί για στέφανα στις κηδείες τους κατέθεσαν ένα σεβαστό ποσό το οποίο διατέθηκε για τις ανάγκες του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου Σφακίων του οποίου την οργάνωση, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία έχουμε αναλάβει σχεδόν ολοκληρωτικά ως Δήμος.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΦΑΚΙΑΝΟΠΟΥΛΩΝ ΣΤΑ Α.Ε.Ι.

Σφακιανόπουλα που πέτυχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις 2012:

1. **Χαιρέτης Γεώργιος του Μιχαήλ**, σχολή Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης (Χανιά)

2. **Χαιρέτης Εμμανουήλ του Μιχαήλ**, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης Κρήτης (Ρέθυμνο)

Τα δύο παιδιά είναι δίδυμα, γιοί του Μιχαήλ Χαιρέτη (παλαιότερα προέδρου του Συλλόγου Σφακιανών νομού Χανίων).

3. **Σοφούλη Μαρία του Πέτρου**, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Ρέθυμνου.

4. **Παπαδάκη Πηνέλη του Ανδρέα**, Νοσηλευτική του Πανεπιστημίου Ηρακλείου

Η Ένωση μας εκφράζει τα θερμά της συγχαρητήρια στα παιδιά για την επιτυχία τους.

Θερμά συγχαρητήρια στον **Λεωτέρη Τσιριντάνη** του Στυλιανού για τον επιτυχή τερματισμό των σπουδών του. Ο Λεωτέρης είναι Πτυχιούχος **Bachelor New Castile ως Naval Architecture did** (Θαλάσσια Αρχιτεκτονική) και **Master Marine Engineering** (Μηχανολόγος Μηχανικός στα πλοία).



Ο Νεραϊδοβόλακας

(Σφακιανό παραμύθι)

Της Χρυσής Μανταδάκη - Μανουσογιαννάκη - Δάσκαλας

Στις Κομητάδες Σφακίων νοτιοδυτικά του χωριού βρίσκεται ένας μεγάλος ογκόλιθος διαστάσεων περίπου 4 μέτρων, σχήματος κύβου. Κείται ανάμεσα σε πυκνούς ελαιώνες και κινεί την περιέργεια πως βρέθηκε εκεί λες και έπεσε από τον ουρανό. Τον λένε **Νεραϊδοβόλακα**. Ανήκει εις την γράφουσιν από κληρονομίαν της μητέρας της το γένος **Νικολάου Μουζουράκη**.

“Στις Κομητάδες το νερό με το κλειδί κλειδώνει
κι όποιος περάσει και το πει αγάπη θεμελιώνει”.

Στις Κομητάδες δεν υπάρχει φυσική πηγή νερού παρά μόνο στο νοτιότατο σημείο του χωριού. Το φθινόπωρο το νερό ήτο λίγο και πήγαιναν τη νύκτα γυναίκες και άντρες και γέμιζαν τις στάμνες τους συντροφιάς-συντροφιάς ή και μόνες προπάντων οι ηλικιωμένες που δεν είχαν κίνδυνον απαγωγής.

Αρχίζει το **παραμύθι**:

Μια νύκτα πριν κρᾶξει ο πετεινός ξύπνησε η μαμή η γριά Νταμούλενα. Πήρε το σταμνί της και κατέβηκε στη βρύση για νερό.

Δίπλα στο σταμνοστάτη, δηλαδή εκεί που ετοποθετείτο το σταμνί για να ανοίξει το κλειδί να το γεμίσει, εστέκετο μια μεγάλη γουρούνα (θηλυκός χοίρος) έγγυος και η κοιλιά της έγκιζε σχεδόν χάμω στη γης και την εμπόδιζε να βάλει το σταμνί στη θέση του.

Η μαμή τση λέει χαϊδευτικά “τσο κακομοίρα, τσο και όντε θα γεννήσεις θάρθω να σου πιάσω τα παιδάκια σου”.

Η γουρούνα κινήθηκε και η μαμή εγέμισε το σταμνί της νερό και έφυγε.

Δεν πέρασαν πολλές μέρες. Μια νύκτα γρικά δυνατούς κτύπους στην πόρτα τση.

- Ποιος είναι? ρωτά από μέσα.

- Κερά μαμή, κερά μαμή σήκω νάρθεις να ξεγεννήσεις τη γυναίκα μου.

Σηκώθηκε αμέσως η μαμή βάνει στην τσέπη τση ποδιάς τση ένα κομάτι κερί, κλωστή, ψαλίδι κι ότι άλλο θα μπορούσε να τση χρειαστεί στην περίπτωση. Ανοίγει την πόρτα και θωρεί ένα γιγαντώσωμο άνθρωπο να την περιμένει.

- Γρήγορα, τση λέει και προχωρεί προς τα κάτω, το δρόμο για τη Χώρα των Σφακίων.

- Ποιος είναι? σκέφτεται. Στην Χώρα θάναι το σπίτι του.

Ξαφνικά τσ' αρχίζει κουβέντα και τση λέει: “κερά μαμή, άνε κάμει η γυναίκα μου αρσενικό παιδί θα σου γεμίσω τη μποδιά σου λίρες. Άνε κάμει θηλυκό θα σε φάω”.

- Οτι θέλει ο Θεός παιδί μου.

Ενοιωσε η μαμή ήντα την επερίμενε μα δεν εφοβήθηκε. Ηρθε η ώρα τση γέννας, ήβρε καιρό εξέστανε το κερί και με πολύ τέχνη έπλασε για καλό και για κακό ένα λιλί (αρσενικό γεννητικό όργανο).

Εκανε η νεράιδα θηλυκό, μα η μαμή με πολύ μεγάλη τέχνη εθρόνιασε στη θέση απού πρεπε το κερένιο αρσενικό. Υστερα εφράδοκοψε το παιδί, το καθάρισε και φώναξε τον πατέρα του να το δη. Αυτός εχάρηκε πολύ και όντε θελα φύγη τση δωκε του κόσμου τα καλά και όπως τσ' ήχε τάξει, τση γέμισε και την ποδιά τση λίρες. Την εσουνόδεψε ως το μισό δρόμο για το σπίτι τση κι ύστερα γύρισε πίσω για να μην αφήση τη λουχούνα μοναχή.

Η μαμή πρίχου ν' ανοίξη την μπόρτα τση βγάνει την μποδιά τση και την αδειάχει στην αυλή. Την ετίναξε καλά να μην μείνει ούτε ελάχιστο πράμα να το βάλη μέσα. Μπαίνει στο σπίτι και σφυχτομανταλώνει την πόρτα τση. Πίσω από την πόρτα εκρέμασε από μέσα την κνισάρα, ένα μαχαίρι κι ένα πηρούνι σταυρωτά κι ένα σκοινί με πολλούς κόμπους και έλεγε διάφορα ξόρκια για καλό και για κακό.

Προτού να ξημερώσει γρικά δυνατούς κτύπους στη μπόρτα και άγριες φωνές - Κερά μαμή, κερά μαμή κερένιο ήταν το λιλί κι έπεσε στο γουρνί.

Μιλιά η μαμή...Φοβάται μη μπάνη η πόρτα μέσα απού τσοι χτύπους. Ανοίξετέ μου λίρες μου φωνάζει ο πατέρας νεράιδος.

- Οξω μας άφηκε, φωνάζουν οι λύρες.

- Ανοίξετέ μου καλορίζικα.

- Οξω μας άφηκε, φωνάζουν κι αυτά.

Ετσι έφυγε ο νεράιδος άπρακτος. Μα που να ξανακατέβουν οι γυναίκες στη βρύση για νερό?

Σημ. Είδα σε πολλές πόρτες τα σύνεργα που έβαλε η μαμή στην πόρτα της και γελούσα με την καρδιά μου."

Επιστήμονες αρχιτέκτονες αρχαιολόγοι και φοιτητές στη Αράδαινα Σφακίων

Επιστημονική ομάδα αποτελούμενη από αρχαιολόγους, αρχιτέκτονες και φοιτητές, επισκέφτηκαν την περιοχή της Αράδαινας και κατέγραψαν την αρχαιολογική, οικιστική και γεωλογική κατάσταση της περιοχής.



Το επειπωμένο και εγκαταλειμένο μικρό αλλά γραφικό χωριό Αράδαινα. Κτισμένο στα ερείπια της αρχαίας πόλης **Αραδών**, η οποία είχε δικό της νόμισμα. Τους πρώτους αιώνες μ. Χ. ήταν έδρα εκκλησιαστικής Επισκοπής.

Η έρευνα και καταγραφή αυτή της περιοχής - που χρονολογείται η κατοίκηση της από την Προμινωική εποχή, μέχρι την εποχή της εγκατάλειψης του οικισμού, ευελπιστούμε, ότι θα έχει θετικά αποτελέσματα και θα γίνει αφορμή ν' αρχίσουν να προβληματίζονται οι αρμόδιοι φορείς, ώστε να αναδειχθεί αυτός τόπος με την υπέροχη θέα και αγκριάδα, να γίνει ένας ζωντανός οικισμός και να αναδειχθεί η Ιστορία του και η αρχιτεκτονική της περιοχής στο πέρασμα των αιώνων.

Το βράδυ η ομάδα των επιστημόνων, βρέθηκε στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου Ανάπολης και έγινε εποικοδομητική συζήτηση με τους κατοίκους.

1900: Έκθεση εγκληματικότητας της εισαγγελίας Κρήτης

Του Σήφη Μανουσογιάννη

Στις **28 Οκτωβρίου** το βράδυ βρεθήκαμε στο σπίτι του φίλου **Γιώργη Ψαρουδάκη**. Μας είχε καλέσει στο φιλόξενο χώρο του και μας δεξιώθηκε σε ένα πλουσιοπάροχο τραπέζι, σε ένα ευχάριστο περιβάλλον.

Ο Γιώργης είχε όμως στο νου του πέραν από την εξαιρετική φιλοξενία του, να καλέσει τους φίλους και συμπατριώτες και να παραδώσει στο δήμαρχο την έκθεση του απολογισμού της εισαγγελίας Κρήτης κατά την χρονική περίοδο του 1900.

Τα Σφακιά, όπως αναφέρει το ιστορικό έγγραφο σε παραβατικότητα **“είχαν φθάσει στο κόκκινο”** κάτι αδιανόητο



Η έκθεση της Εισαγγελίας Κρήτης της 5ης Φεβρουαρίου 1901. Αναφέρει την κάθε μορφής παραβατικότητα κατά το Πρώτο εξάμηνο του 1900. Τότε υπήρχε χωριστή Εισαγγελία Σφακίων (μια από τις πέντε της Κρήτης).

Μεταξύ των άλλων, ο Πίνακας αναφέρει: Φόνι 17, Απόπειρες φόνων 10, Ληστείες 17, Κλοπές-διαρρήξεις 21, Εμπρησμοί 8 κλπ.

για την σημερινή εποχή. Οι παραβάσεις που αναφέρεται το έγγραφο ήταν σε ανθρωποκτονίες, απόπειρες ανθρωποκτονιών, ζωοκλοπές και πολλές άλλες

Μόνο σε θέματα τιμής η παραβατικότητα ήταν σχετικά μικρή...

Βέβαια μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι τώρα στα Σφακιά η παραβατικότητα είναι σχεδόν μηδενική και αυτό είναι ευχάριστο, γιατί απ' αυτό φαίνεται ότι υπάρχει σεβασμός στην ανθρώπινη ύπαρξη και στη περιουσία του άλλου.

Ευχαριστούμε το φίλο Γιώργη για το ιστορικό ντοκουμέντο που παραχώρησε στο δήμο, που αυτό θα γίνει οδηγός για καλύτερη κοινωνία.

Παραβρέθηκαν στην παρέα μας, η οικογένεια του φίλου Γιώργη, ο δήμαρχος Σφακίων **Πολάκης Παύλος**, ο κ. **Βολουδάκης Μανούσος** υφυπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης, ο κ. **Μπελιβάνης Σταμάτης** Ιατροδικαστής, ο κ. **Μανούσος Χιωτάκης** αντιδήμαρχος, ο κ. **Μπούχλης Νεκτάριος** Δημοτικός Σύμβουλος, ο **Γρηγ. Παπαδογρηγοράκης** Ιατρός, ο δημ. σύμβουλος **Βοτζάκης Παύλος**, πρόεδρος της ριζίτικης ομάδας Χρυσόθεμις και ο Πρόεδρος των Απανταχού Σφακιανών **Σήφ. Μανουσογιάννης**.

Στην αίθουσα της παλαιάς Βουλής

Προβολή ντοκιμαντέρ για τον Γεώργιο Ξενουδάκη

Εγινε το βράδυ της **21 Νοεμβρίου**, η προβολή ντοκιμαντέρ, του σεναριογράφου και σκηνοθέτη **Φώτη Κωνσταντινίδη**, για τον **Γεώργιο Ξενουδάκη** στην αίθουσα



της παλαιάς Βουλής, στην ίδια αίθουσα που μίλησε και υποστήριξε τα δίκαια της Κρήτης ο Ξενουδάκης.

της παλαιάς Βουλής, στην ίδια αίθουσα που μίλησε και υποστήριξε τα δίκαια της Κρήτης ο Ξενουδάκης.

Παραβρέθηκαν εκπρόσωποι πολλών κρητικών σωματείων, υπουργοί, βουλευτές και πολλοί Κρητικοί και φίλοι της Κρήτης. Από την Ένωση των Απανταχού Σφακιανών, παρακολούθησαν την εκδήλωση πολλά μέλη του Δ.Σ. με επικεφαλής τον πρόεδρο **Σήφη Μανουσογιάννη**.

Εκ μέρους του Δήμου Σφακίων, παρέστη ο Δημοτικός σύμβουλος **Γιάννης Ζερβός**, ο οποίος έκανε ένα σύντομο χαιρετισμό.

Σύντομο χαιρετισμό έκανε και εκ μέρους της Ένωσης μας, το μέλος του Δ.Σ. καθηγητής **ΕΜΠ Γιάννης Πολυράκης**.

Κύριος ομιλητής ήταν ο υφυπουργός και βουλευτής Χανίων **Μανούσος Βολουδάκης**, ο οποίος σκιαγράφησε με λεπτομέρειες τον βίο και την πολιτεία του Γεωργίου Ξενουδάκη, του μεγάλου αυτού ευεργέτη, οραματιστή και πρώτου βουλευτή Κρήτης (1816 - 1888).

Παρών ήταν, επίσης και ο δημιουργός του ντοκιμαντέρ, γνωστός σεναριογράφος και σκηνοθέτης **Φώτης Κωνσταντινίδης**. Την προβολή είχε οργανώσει η Εταιρεία Πολιτιστικών Οπτικοακουστικών Εργων «Σέραπες».

Η επέμβαση του Δήμου Σφακίων στις αρμόδιες Αρχές, για να νομιμοποιηθεί ο Δήμος και να θεωρηθεί εκτελεστής της Διαθήκης του Ξενουδάκη, ήταν σωτήρια.

Για την πραγματοποίηση του ντοκιμαντέρ εργάσθηκαν πολλοί, περισσότερο όμως από όλους ο συνταξιούχος τραπεζίτικος κ. **Νικόλαος Νταμπακάκης**, ο οποίος εφοδίασε τον σκηνοθέτη με πολύ ιστορικό υλικό. συνδεδεμένο με τον Ξενουδάκη.



Η αίθουσα της παλαιάς Βουλής, στην οποία, ως ο πρώτος Κρητικός Βουλευτής, μίλησε και υποστήριξε τα δίκαια της Κρήτης, ο **Γ. Ξενουδάκης**.



Ατέλιωτες οι ευεργετικές ιδιότητες του Ελαιόλαδο: Το φάρμακο του μέλλοντος



Το ελαιόλαδο αποτελεί φάρμακο καθώς λειτουργεί ως ανασταλτικός πα-

ράγοντας εμφάνισης ασθενειών, όπως αρθρίτιδα και νεοπλασία. Το ποιοτικό ελαιόλαδο περνάει μέσα από σύγχρονες μεθόδους έκθλιψης του καρπού,



Από τις εργασίες του Διεθνούς Συνεδρίου Ελαιολάδου, που πραγματοποιεί η εταιρεία Terra Creta στην Αγ. Μαρίνα στο ξενοδοχείο Iolida.

παραγωγής και αποθήκευσης.

Αυτό τονίστηκε μεταξύ άλλων στις εργασίες του Διεθνούς Συνεδρίου Ελαιολάδου, που πραγματοποιεί η εταιρεία Terra Creta στην Αγ. Μαρίνα στο ξενοδοχείο Iolida.

Παρουσία ειδικών επιστημόνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ανθρώπων της αγοράς και τυποποιητών συζητήθηκαν όλες οι τελευταίες εξελίξεις σε θέμα παραγωγής και ποιότητας ελαιολάδου. Τον χαρακτηρισμό «**λειτουργικό τρόφιμο**» για το ελαιόλαδο τόνισε ο κ. **Α. Κυριτσάκης** πρόεδρος του Ελληνικού Παρατηρηρίου οξειδωτικού στρες. Ο κ. Κυριτσάκης επισήμανε πως ως λειτουργικά τρόφιμα διεθνώς αναγνωρίζονται τα τρόφιμα που είναι πολύ καλά για την υγεία και ένα τέτοιο είναι σίγουρα το ελαιόλαδο.

Τη σημασία της προώθησης του ελαιόλαδου από κοινού με τα παραδοσιακά προϊόντα της Κρήτης επισήμανε η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών κα **Α. Τριχοπούλου**. Χαρακτηριστικά σημείωσε πως «η προώθηση του ελαιολάδου δεν μπορεί να γίνει αν ταυτόχρονα δεν αναδειχθούν και τα δικά μας παραδοσιακά τρόφιμα».

Για το ελαιόλαδο ως **φάρμακο** σημειώνοντας πως «μια σειρά από σύγχρονες μελέτες καταδεικνύουν ότι το ελαιόλαδο με την ελαιοκανθίνη και την ελαιοκαυσίνη, δύο δείκτες που μετριούνται επιμελώς πλέον, αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα τόσο για την αρθρίτιδα όσο και για την ανάπτυξη νεοπλασίας», αναφέρθηκε ο κ. Π. Μαγιάτης Επ. καθηγητής Φαρμακογνωσίας και Χημείας φυσικών προϊόντων. Στην καθοριστική συμβολή του ελαιολάδου στην ρύθμιση της χοληστερίνης στάθηκε ο Ιταλός καθηγητής **E. Luigi Iorio**, ενώ στην παρουσία του ελαιολάδου στην Αμερική η κα **Liz Tagami** σύμβουλος επιχειρήσεων.

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ Η ΟΞΥΤΗΤΑ

Από μεριά των διοργανωτών ο διευθύνων σύμβουλος της Terra Creta κ. **Μ. Αναγνωστάκης** υπογράμμισε πως «έχουμε αντιληφθεί ως εταιρεία ότι η ποιότητα του ελαιολάδου δεν είναι μόνο η οξύτητα, οι παράμετροι έχουν προχωρήσει πάρα πολύ και οι αγορές έχουν γίνει πολύ απαιτητικές. Η Κρήτη έχει όλα τα δεδομένα, ώστε να προσφέρει το ποιοτικό ελαιόλαδο που έχουν ανάγκη οι καταναλωτές».

Στις επιμολύνσεις τροφίμων αναφέρθηκε ο κ. **Π. Πασχάλης**, στη χημική σύσταση του ελαιολάδου η κα **Μ. Τιμιδου**, ενώ ο ερευνητής του Ινστιτούτου Υποτροπικών και Ελιάς κ. **Γ. Μετζιδάκης** στάθηκε στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής του Κολυμπαρίου.

Τέλος, ο πρόεδρος της Terra Creta κ. **Ευάγγελος Καλούσης**, τόνισε τον σημαντικό ρόλο που θα έχει ο τομέας των τροφίμων στην ανάπτυξη της χώρας σε μια πορεία διεξόδου από την κρίση.

Αύξηση περιστατικών μέθης, πνιγμών, χρήσης ουσιών και αυτοκτονιών στην Κρήτη το 2012

Αυξημένα περιστατικά αυτοκτονιών, μέθης, πνιγμών και χρήσης ουσιών κλήθηκε να αντιμετωπίσει το ΕΚΑΒ στην Κρήτη το τελευταίο πεντάμηνο. Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα, το προσωπικό του ΕΚΑΒ, έσπευσε συνολικά σε 19.439 περιστατικά που σημειώθηκαν στην Κρήτη το διάστημα Μάιος - Σεπτέμβριος 2012. Όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία, τα τροχαία παραμένουν μάλιστα για το νησί. Συνολικά το τελευταίο πεντάμηνο το ΕΚΑΒ έσπευσε σε 1.685 τροχαία στην Κρήτη.

Ανησυχητική είναι και η αύξηση των πνιγμών που έφτασαν τους 120 από τον Μάιο (ένας κάθε μέρα), ενώ αύξηση 50%, συγκριτικά με την περασμένη χρονιά, καταγράφεται και στη χρήση ουσιών (90 περιστατικά συνολικά).

Καλά... κρατεί μια ακόμη κακή συνήθεια στην Κρήτη καθώς αυξημένα είναι και τα περιστατικά οξείας μέθης, που κατά μέσον όρο είναι τρία καθημερινά. Συνολικά 484 άτομα χρειάστηκαν τη βοήθεια του Κέντρου Αμεσης Βοήθειας μετά από μεγάλη κατανάλωση αλκοόλ.

Οι αριθμοί επιβεβαιώνουν και την ανησυχητική αύξηση στις απόπειρες αυτοκτονίας καθώς το ΕΚΑΒ καλείται κατά μέσο όρο σε 23 περιστατικά κάθε μήνα. Συνολικά 114 συμπολίτες μας επιχείρησαν να βάλουν τέλος στη ζωή τους από τον περασμένο Μάιο μέχρι τον Σεπτέμβριο.

Τον έντονο προβληματισμό του για τα υψηλά ποσοστά τροχαίων ατυχημάτων, κατάρτησης ουσιών και αλκοόλ, πνιγμών καθώς επίσης και αυτοκτονιών, εξέφρασε ο προϊστάμενος του ΕΚΑΒ Κρήτης, **Δημήτρης Βουρβαχάκης**. «Μας ανησυχεί ιδιαίτερα η αύξηση των χρηστών ουσιών κατά 50%, όπως επίσης και ο αριθμός των 120 πνιγμών μέσα σε πέντε μήνες. Θεωρούμε ότι είναι υπερβολικά μεγάλο ποσοστό», ανέφερε ο κ. Βουρβαχάκης και επεσήμανε ότι απαιτείται καλύτερη οργάνωση των παραλιών με υποδομές και εκπαιδευμένους ναυαγοσώστες.

Όσον αφορά τη ραγδαία αύξηση των προσπαθειών αυτοχειρίας (23 απόπειρες αυτοκτονίας κατά μέσο όρο κάθε μήνα) το τελευταίο πεντάμηνο στην Κρήτη, τόνισε ότι πρόκειται για ένα σοκαριστικό στοιχείο, επισημαίνοντας ότι σε σχέση με πέρυσι καταγράφεται σημαντική αύξηση.

ΑΠΟ ΑΚΡΟΔΕΞΙΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΟΝΑΖΙ Έξαρση ρατσιστικών επιθέσεων στα Χανιά

Διαστάσεις παίρνουν και στα Χανιά τα κρούσματα ανομίας και ξυλοδαρμών, με ρατσιστικά κίνητρα καθώς κάποιοι Νεοναζί λόγω της

μισαλλόδοξης ιδεολογίας τους θεωρούν ότι μπορούν να βιαιοπραγούν ενάντια σε όποιους οι ίδιοι χαρακτηρίζουν ως ανεπιθύμητους...

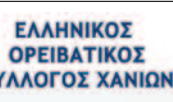


Ο ρατσισμός στην πιο επιθετική του μορφή δεν αναπτύσσεται μόνο στην περιοχή γύρω από τον Άγιο Παντελεήμονα Αττικής. Δύο Παλαιστίνιοι μετανάστες θύματα ρατσιστικής επίθεσης από κουμπουροφόρους συμπατριώτες μας... δέχτηκαν πυροβολισμούς και μια άγρια επίθεση. Ξυλοκοπήθηκαν και αφέθηκαν αιμόφυρτοι.

Οι εργαζόμενοι και οι Έλληνες πολίτες, δεν έχουν να χωρίσουν τίποτα με τους μετανάστες εργαζόμενους στις περιουσίες τους. Αντίθετα και οι δυο έχουν να κερδίσουν πολλά από την καλή συνεργασία και την αξιοπρεπή συμβίωση.

Καταδικάζουμε τα βάρβαρα χτυπήματα κατά των μεταναστών, που ολοένα και πυκνώνουν στον τόπο μας και καλούμε όλους τους Σφακιανούς, όλους τους Χανιώτες συμπολίτες μας, όλους τους φορείς, όλες τις υπηρεσίες, να σταματήσουν ΤΩΡΑ τα κρούσματα ρατσιστικής βίας.

Οι εργαζόμενοι και οι Έλληνες πολίτες, δεν έχουν να χωρίσουν τίποτα με τους μετανάστες εργαζόμενους στις περιουσίες τους. Αντίθετα και οι δυο έχουν να κερδίσουν πολλά από την καλή συνεργασία και την αξιοπρεπή συμβίωση.



ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΑΥΡΗΣ 1992-2012

Οκτώβριος ήτανε του 1992 όταν ο Ορειβατικός Σύλλογος Χανίων εγκαινίασε το Καταφύγιο της Ταύρης, πάνω από τα Ασκύφου στα Σφακιά. Την ίδια μέρα των εγκαινίων έγινε και η 13η Παγκρήτια Συνάντηση Ορειβατών στο καταφύγιο με την συμμετοχή εκατοντάδων πεζοπόρων από όλη την Κρήτη.



Το καταφύγιο Ταύρης, εγκαινιάστηκε το 1992. Οι εργασίες κατασκευής του, είχαν ξεκινήσει πριν από 4 χρόνια. Βρίσκεται πάνω από τον συνοικισμό Αμμουδάρι του οροπεδίου Ασκύφου Σφακιών, σε υψόμετρο 1.200 μ.

Τα εδέσματα που προσφέρθηκαν τότε στους συμμετέχοντες ήταν πλούσια, όπως πλούσια ήταν και η προσφορά των εθελοντών νέων μελών, από την προετοιμασία μέχρι το μαγείρεμα, και από την οργάνωση ως την λήξη της εκδήλωσης.

Βέβαια θα μείνουν αξέχαστες οι διανυκτερεύσεις μας στο υπόγειο του κτιρίου, όταν αυτό ήταν κτίσμα «στα μπετά», όπως επίσης χαρακτηριστικές ήταν οι πεζοπορίες με κατάληξη το γιαπί - Καταφύγιο ένα χρόνο πριν την ολοκλήρωσή του.

Επειδή στον Ορειβατικό Σύλλογο Χανίων τιμούμε τους παλαιότερους φίλους - ευεργέτες και παίρνουμε δύναμη από τις πράξεις τους, θέλω και με αυτό το σημείωμα να ευχαριστήσω εκ μέρους όλων των ορειβατών του Συλλόγου:

- την οικογένεια **Χρήστου Χριστοδουλάκη (Χριστοδούλης)** από τα Ασκύφου για την δωρεά της έκτασης (πολύ πριν γίνει το καταφύγιο),
- τον τότε υφυπουργό Αθλητισμού **κ.Ιωσήφ Βαλυράκη** για τη σοβαρή και αποτελεσματική υποστήριξή του.
- τον κατόπιν Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού και νυν βουλευτή **κ. Κυριάκο Βιρβιδάκη** για την καθοριστική

βοήθεια του, στην αποπεράτωση του Καταφυγίου, και

- τον συμβολαιογράφο κ. **Αναστάσιο Τσόντο**, για τη νομική, αλλά και ουσιαστική συμβολή του.

Το Καταφύγιο από τότε έχει φροντιστεί, έχει συμπληρωθεί, έχει αναμορφωθεί και έχει φιλοξενήσει μικρούς και μεγάλους ορειβάτες και όχι μόνο.

Πρωτομάστορας,

αλλά και πρώτος εργάτης ο **Χρήστος Χουλιόπουλος** δούλεψε αμέτρητες ώρες για τη συντήρηση και τη σωστή λειτουργία του Καταφυγίου. Ήταν και ο εμπνευστής των κατασκηνώσεων, παιδικών ορειβατικών κέντρων, με βάση αυτό το Καταφύγιο, το οποίο ακόμα και σήμερα προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Βέβαια δεν πρέπει να παραλείψουμε τις **ευχαριστίες σε όλους τους Ασκυφιώτες** που προστάτησαν και αγκάλιασαν το Καταφύγιο και ιδιαίτερως στον γείτονα κτηνοτρόφο **Γιώργη Καρκάνη**.

Τέλος να συγχαρώ όλα τα μέλη του Δ.Σ. που τα τελευταία 20 χρόνια με μια θαυμαστή συνέπεια και συνέχεια έδωσαν από τον πολύτιμο χρόνο τους για να συντηρηθεί και να διατηρηθεί αυτό το ιδιαίτερο κτίσμα πάνω στα βουνά.

Το χρονικό διάστημα που διανύουμε βρίσκεται σε εξέλιξη μια εκτεταμένη συντήρηση στην Ταύρη και μέσα στον Νοέμβριο θα γίνει μια σεμνή - οικογενειακή επετειακή γιορτή σε ανάμνηση των είκοσι γεμάτων χρόνων από τη λειτουργία αυτού του Καταφυγίου.

Σταύρος Μπαδογιάννης
Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ο.Σ. ΧΑΝΙΩΝ



Γάμοι

**Ανθοφορέσαν τα δεντρά
κι ως μολογά τ'αγέρι
Απόψε κάνει ο Αυγερινός
τη ροδαυγούλα ταίρι**

Το Σάββατο στις 20 του Οκτώ-
βρη στον Ι. Ναό της Αγίας
Ζώνης στα Νομικιανά Σφακίων,
ένα όμορφο ζευγάρι, η **Αφρο-**

δίτη και ο **Μιχάλης** ένωσαν την ζωή τους, παρουσία
γονέων, αδελφών, συγγενών και φίλων, σε μια όμορφη
και συγκινητική τελετή. Τους συνόδευσαν οι θερμές
ευχές όλων όσων παρευρέθηκαν στο μυστήριο.



Μετά την ευλογία της Εκκλησίας, μεταβήκαμε στο κέν-
τρο “**Έσπερος**”, όπου το όμορφο ζευγάρι δεξιώθηκε
τους προσκεκλημένους.

Το κέφι αμείωτο, ο χορός ατέλιωτος, μια και η λεβέν-
τισσα νύφη είναι πρωτοχορεύτρια. Ριζίτες Σφακιανοί ευ-
χήθηκαν με το δικό τους λεβέντικο τρόπο στο όμορφο
ζευγάρι να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

Το γλέντι κράτησε μέχρι το πρωί, με τραγούδι και
χορό. Εμείς να ευχηθούμε από καρδιάς στο ζευγάρι
κάθε ευτυχία. Στην όμορφη κουμπάρα **Δέσποινα Αθη-**
τάκη να είναι πάντα άξια, στους γονείς **Κωνσταντίνο**
και **Άννα Τερεζάκη** και **Ιωσήφ** και **Ελένη Σφηνιά**, να
χαίρονται τα παιδιά τους και να κανακίσουν εγγόνια.

Σ. Μ.

**Εύχομαι το στεφάνι σας, διαμάντια να γεμίσει
να σας σε τρέχουν τα καλά σαν το νερό στη βρύση.**

Την Παρασκευή στις 2 του Νοέμβρη, στον Ι.Ν. του
Αγίου Εμμανουήλ στ' Ασκύφου Σφακίων, ο φίλος **Γιώρ-**
γης και η όμορφη **Μαρία**, ένωσαν τη ζωή τους σε μια
σεμνή τελετή, παρουσία των γονιών, αδελφών, συγγε-
νών, φίλων και συχωριανών.

Μετά το μυστήριο όλοι οι καλεσμένοι μεταβήκαμε στο
κέντρο **Έσπερος**, όπου οι πολυπληθείς κουμπάροι
μπήκαν με ριζίτικο τραγούδι, αγκαλιασμένοι, προκα-
λώντας το θαυμασμό όλων. Το όμορφο ζευγάρι άνοιξε



το χορό και η πίστα πήρε φωτιά μέχρι τις πρωινές
ώρες.

Τα εδέσματα ήταν πλουσιότατα και οι φίλοι και συγγε-
νείς πολλοί, δείγμα της αγάπης του κόσμου στα παιδιά
και τις οικογένειες τους.

Εμείς να ευχηθούμε στο Γιώργη και τη Μαρία να ζή-
σουν ευτυχισμένοι. Στους λεβέντες κουμπάρους
Γιώργη Δουρουντάκη και **Ιωάννη Ζακυνθινάκη** να
είναι πάντα άξιοι. Στους ευτυχείς γονείς **Μανούσο** και
Σταυρούλα Νικηφοράκη (Πατσουμά) και **Γιώργη** και
Σταυρούλα Καπριδάκη, να χαίρονται τα παιδιά τους
και να αξιωθούν να κανακίσουν πολλά εγγόνια.

Σ. Μ.

**Πολλά μεγάλη δύναμη, πολλά μεγάλη χάρη
έχει το ολόγδυμο παιδί που παίζει το δοξάρι....**

Καλά εξάμωσε ο ξανθομάλλης μικρός έρωτας και
οι χρυσοστόλιστες σαίτες του επέτυχαν κέντρο, στις
καρδιές του Μανούσου και της Ειρήνης.

Αγαπηθήκασι κι οι δυο κι ένας τον άλλο θέλει. Γι'
αυτό τη **5 Σεπτέμβρη** στην Παναγιά την Πρωτο-
σεπτεμβριανή στού Πετρέ, ο **Μανούσος Μανου-**
σέλης του Νικήτα και της Αριάδνης από τον
Καλλικράτη και η όμορφη Ρεθεμιωτοπούλα **Ειρήνη**
Κυριακάκη του Γεωργίου και της Καλλιόπης.

Ενώπιον Θεού, φίλων, εδικών, συγγενών με
κουμπάρους την **Γλυκερία Κλάδου** και τον **Μα-**
νώλη Μαθιουδάκη, έδωσαν υπόσχεση αμοιβαίας
κατανόησης, αγάπης, αλληλοεκτίμησης.

Η συνέχεια δόθηκε στο κέντρο **Έσπερος** που πε-
ριττό να αναφέρω τι γλέντι εγίνη... Γνωστός καλλι-
τέχνης ο Μανούσος, είχε καλεσμένη την
αφρόκρεμα του κρητικού καλλιτεχνικού στερεώμα-
τος. Το γλέντι κράτησε μέχρι την ανατολή του ηλίου.



Και εδώ ας μου επιτραπεί να αναφέρω την χαρά
μου. Γιατί ο ξαδερφός μου εκράτησε όλη τη σφα-
κιανή αρχοντιά και μεγαλοπρέπεια, από την αρχή
του γάμου έως το τέλος, από τα προικιά δηλαδή
έως τη στέψη, με πλούσια στρωμένες τάβλες
(πρόγαμος Βίγλες, γάμος Έσπερος), με πολύ τρα-
γούδι, χορό και μπαλωτές μόνο εκεί που το κα-
λούσε η περίπτωση, καλές και λίγες π.χ πάρσιμο
προικιών, αναχώρηση γαμπρού από το σπίτι, πάρ-
σιμο νύφης, Ησαία χόρευε, και εκεί λίγες.

Εγώ πάντος το χάρηκα, ήμουν και εγώ εκεί και
ότι γράφω είναι αλήθεια.

**Ως είν' το ρόδι σιόγέμο να' ναι το σπιτικό σας
όλη η ζωή σας ζάχαρη και μέλι το ονειρό σας.**

Να ζήσετε ευτυχισμένοι.

Στους γονείς των παιδιών ευχόμαστε να τους ζή-
σουν οι νεόνυμφοι και να τους αξιώσει ο Θεός και
στα υπόλοιπα κοπέλια τους.

Ο ξαδερφός σας **Νικόλαος Γ Μανουσέλης**



νοούλα.

Βαφτίσεις

Στις **7 του Σεπτέμβρη** στον
Μανικά Σφακίων στο γραφικό
εκκλησάκι του Αη Μανώλη, η οι-
κογένεια **Γιάννη** και **Κατερίνας**
Γλυνιαδάκη, βάπτισαν το
μικρό τους κοριτσάκι **Μα-**



Νονά της είναι η **Μαρία Παπαδογιάννη** απο τον
Αργουλέ, “νεοφώτιστη” κι αυτή στο Δ. Σ. της Ένω-
σης μας...

Ακολούθησε όμορφο παραδοσιακό γλέντι κάτω
από τις καρδιές του Μανικά, με άφθονα Σφακιανά
φαγητά με αρχιμάγειρα τον Μανώλη Γλυνιαδάκη
τον Λιμενικό.

Ευχόμαστε, η νεοφώτιστη, να ζήσει ευτυχισμένη
και στη νονά πάντα άξια.

Στις **26 του Οκτώβρη** και στον Ι.Ν. του Αγίου Εμμα-
νουήλ στ' Ασκύφου, ο φίλος **Νεκτάριος Μπούχλης** και η
Μαρία βάπτισαν το στερνοπούλι τους, σε μια τελετή
όμορφη σε γνήσιο Κρητικό περιβάλλον.

Οι νονοί ντύθηκαν με Κρητικές φορεσιές: ο **Γιάννης**
Παλήκαρης, καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης με
τα σαλβάρια του και η **Βαρβάρα Τερεζάκη**, με επίσημη
Σφακιανή στολή αρχόντισσας. Τον ονομάτησαν Ιωσήφ
και Ιωάννη.

Μετά τη βάφτιση φιλοξενηθήκαμε στο κέντρο **ΕΣΠΕ-**
ΡΟΣ, όπου το ριζίτικο, ο χορός και οι γλεντζέδες καλε-
σμένοι, κράτησαν το κέφι αμείωτο όλο το βράδι.

Ο νεοφώτιστος άρχισε το χορό με σοβαρότητα όπως
αρμόζει στη περίπτωση,



ενθουσιάζοντας τους νονούς, αλλά κι όλους τους πα-
ρευρισκόμενους. Συνέχισε η πρωτοχορεύτρια μάνα του,
τ' αδελφία του - με τους νεαρούς και τις νέες από τ'
Ασκύφου και στη συνέχεια οι κουμπάροι και συγγενείς,

Το Ριζίτικο είχε τη τιμητική του, τόσο από τους κουμ-
πάρους, όσο και από τον πατέρα του, πρωτοριζίτη Νε-
κτάριο.

Να ευχηθούμε στο νεοφώτιστο Ιωσήφ να είναι τυχε-
ρός και να προοδεύει στη ζωή του, στους γονείς να τον
χαίρονται και να τον καμαρώνουν και στους νονούς να
είναι πάντα άξιοι.

Σ. Μ.

Μνημόσυνα

Στις 30 του Σεπτέμβρη έγινε μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως
της ψυχής του **Σήφη Βαρδή Καραδάκη** στ' Ασκύφου Σφα-
κίων.

Την Κυριακή 25 Νοεμβρίου στον Ιερό Ναό Αγ. Γεωργίου στα
Κατσιφωριανά Χανίων, τελέστηκε 40-ήμερο μνημόσυνο υπέρ
αναπαύσεως της ψυχής του **Νικολάου Μπούχλη**.

Στις 21 Οκτωβρίου, η αδελφότης της Ιεράς Μονής Σταυρο-
πηγιακής Οδηγήτριας Γωνιάς Κολυμβαρίου, τέλεσε 3-μηνο Αρ-
χιερατικό μνημόσυνο, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του
μακαριστού Πανοσιολογιότατου Αρχιμανδρίτη **Χρύσανθου**
Κελαϊδή.

Στις 21 Οκτωβρίου στον Ιερό Ναό του Αγ. Γεωργίου στην
Ανώπολη Σφακίων, εψάλη ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύ-
σεως της ψυχής του **Παύλου Ορφανουδάκη**.

Στις 21 Οκτωβρίου στον Ιερό Ναό του Αγίου Πέτρου, στον
Αργουλέ Σφακίων, εψάλη 6-μηνο μνημόσυνο υπέρ αναπαύ-
σεως της ψυχής της **Ελένης Γεωρ. Γλυνιαδάκη** (το γένος
Μπερτσελή).

Την Κυριακή 2 Δεκεμβρίου στον Ιερό Ναό των Τεσσάρων
Μαρτύρων στο Βουβά Σφακίων, τελέστηκε μνημόσυνο για
την ανάπαυση της ψυχής του **Νικολάου Σφηνιά**.

Μνημόσυνο στην Αγία Ζώνη στα Νομικιανά Σφακίων, τε-
λέστηκε από την οικογένεια των Πέρρηδων και τρισαγίο στο
μνημείο του Ηρώα **καπετάν Γιώργη Πέρρου**.

Ο Γεώργιος Πέρρος Αρχηγός από το Ασφένδου Σφακίων
γεννήθηκε το 1875. Ήταν από τους πρώτους ανιχνευτές Μα-
κεδονομάχους. Διέπρεψε στους αγώνες από το 1903-8, όσο
και κατά τη διάρκεια των απελευθερωτικών Πολέμων του 12-
13 επικεφαλής πολυάριθμου εθελοντικού Σώματος. Σκοτώ-
θηκε στο Πυθί της Χίου στις 11 Νοεμβρίου το 1913, όπου
πολεμούσε επικεφαλής 150 εθελοντών για την απελευθέ-
ρωση του Νησιού.

Η ανώνυμη λαϊκή μούσα έψαλε τη μεγάλη απώλεια:

Κλάψε γλυκιά πατρίδα μου, κλάψε τον ήρωα σου

που τον κρατείς αθάνατο, νεκρό στην αγκαλιά σου.

Κλάψε Κρήτη τον Ήρωα, κείνο που σ' αγαπούσε.

το τιμημένο σ' όνομα πολύ ψηλά κρατούσε.

Κλάψε το χώρες και χωριά, χωριά και βιλαέτια

μα κατορθώματα λαμπρά, άλλος δεν κάνει τέτοια.

Τώρα γλυκά, τώρα σιγά, εγώ θα τραγουδήσω

κι απ' τον χρυσό τον Πέτρο μας συγγνώμη θα ζητήσω.

Γοναπιστός προσεύχομαι και κλαίω ήρωα μου

δάφνες και φοίνικες κρατώ για σε στην αγκαλιά μου.

Να σε στολίζω αθάνατε Γιωργάκη νύχτα – μέρα

και να σου πω πως σε θρηνεί η Κρήτη πέρα ως πέρα...

Αυτοί που έφυγαν

Σαμαριτάκης Στυλιανός

Έφυγε τον Αύγουστο από τη ζωή, ένας εξάιρετος επιστήμονας από την Ίμβρο Σφακίων. Χρόνια στο Ηράκλειο όπου έμενε, μάθαινε γράμματα σε εκατοντάδες παιδιά, σαν φιλόλογος που ήταν. Ετάφη στην Ίμβρο στην Παναγία, στο χωριό του που τόσο αγαπούσε και πάντα ερχόταν όταν του εδίδετο ευκαιρία. Η κουβέντα μαζί του ήταν πάντα ωφέλιμη και επικοινωνιακή. Στην οικογένεια του, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Μπολιώτης Ιωσήφ

Την Παρασκευή 16 Νοεμβρίου και ώρα 3.30 μμ στον Ιερό Ναό των Τεσσάρων Μαρτύρων στα Νομικιανά Σφακίων, εψάλη η νεκρώσιμος ακολουθία και ετάφη στο εκεί νεκροταφείο, ο Ιωσήφ Μπολιώτης, καλός φίλος, εργατικός, ευγενής και αγαπητός χωριανός.

Στη σύζυγο τα παιδιά και συγγενείς εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια καθώς και τις ευχαριστίες μας για τη προσφορά οικονομικής βοήθειας στο Ιατρείο Σφακίων αντί στεφάνου στη μνήμη του.

Μανουσέλης Γιώργος

Στις 30-10-2012 στον Ιερό ναό του Αγίου Κωνσταντίνου στο Πατσανό εψάλη η εξόδιος ακολουθία, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Γιώργη. Ετάφη στο νεκροταφείο Πατσανού.

Ο Γιώργης στα νιάτα του, ήταν ριζίτης άριστος, χορευτής και πάντα πρώτος στα γλέντια και στις παρέες. Ας είναι ελαφρύ το Σφακιανό χώμα του τον σκέπασε. Στην οικογένεια του, τα παιδιά, εγγόνια και αδελφία του, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Ορφανουδάκης Γιάννης

Χτυπημένος από την επάρατο νόσο, έφυγε από κοντά μας ένας καλός συμπατριώτης, ο Γιάννης. Ποιός δεν θυμάται με πόση καλοσύνη υποδεχόταν τους συμπατριώτες του κατά το ταξίδι τους από Σφακιά στα Χανιά και πόσο κόσμο είχε εξυπηρετήσει. Η μοίρα του φέρθηκε σκληρά. Ας είναι αιωνία η μνήμη του. Στην οικογένεια του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Μαρκουτσάκης Μάρκος (Δράκος)

Σαν κεραυνός έπεσε η είδηση του θανάτου από ατύχημα, στη μαδάρα που τόσο αγάπησε, ο αγαπητός σε όλους τους Σφακιανούς, Μάρκος. Θα μας λείψει το υπέροχο χαμόγελο του και τη καλοσύνη του.

Την Πέμπτη 15 Νοεμβρίου έγινε η εξόδιος ακολουθία στον Ιερό Ναό της Παναγίας Καλλικράτη και ετάφη στο νεκροταφείο του Αγίου Ιωάννη.

Φίλε Μάρκο να είναι ελαφρύ το χώμα της Σφακιανής γης που σε δέχτηκε. Θα σε θυμόμαστε πάντα.

Στην οικογένεια του, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια και ευχαριστούμε δικούς και φίλους του, που αντί στεφάνων, διέθεσαν αξιοσέβαστο ποσό για το Ιατρείο Σφακίων.

Βρανάς Ρούσσος

Έφυγε ένας αγωνιστής από τα φοιτητικά χρόνια, ένας καλός φίλος και καλός συναδελφός, ο Ρούσσος. Ήταν υπέροχος άνθρωπος και σπουδαίος δημοσιογράφος. Αγωνιστής σε όλη του τη ζωή και ασυμβίβαστος, νικήθηκε χτυπημένος από την επάρατο νόσο.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη στο νεκροταφείο Καλλιθέας και ετάφη στα Χανιά που τόσο αγάπησε.

Αυτό που άφησε ο λεβέντης Ρούσσος, είναι η προτροπή για συνεχή αγώνα και η αγάπη για το συνάνθρωπο. Αντίο φίλε... **Σ.Μ.**

Στον Στρατή Δεληγιαννάκη



Δώδεκα μήνες π' έφυγες, παιδί μου από κοντά μου κι ναι η φωτογραφία σου, μόνη παρηγοριά μου.

Στέκω κοιτάζω σιωπηλός, την αποκαμαρώνω γίνετ' ο πόνος μου θεριό, δεν τον 'νε μανταλώνω.

Χαρά ψυχής δε νιώθω μπλιό, δεν έχω πιά ελπίδα σαν αστραπή η ζωή σου έσβησε, τσ' αυγής τη καταγιόδα.

Και το Θεό παρακαλώ, σύντομα να με πάρει να 'ρθω να ανταμώσωμε, Στρατή μου ένα βράδυ.

Να πιάσεις το λυράκι σου, να σφιχταγγαλιαστούμε του χάρου μερακλίδικο, τραγούδι να του πούμε.

Να ξεχωρίζει τσοι καλούς, τσοι άντρες, τσοι λεβέντες μάνες μη ξανακλάψουνε σαν τη δική σου μάνα...
Μανώλης Δεληγιαννάκης



Πένθη

Να πάεις φίλε στο καλό και στην καλή την ώρα και να γεμίσει η στράτα σου τριαντάφυλλα και ρόδα.

Αετός της μαδάρας ήτανε ο Μάρκος (**Μάρκος Ν. Μαρκουτσάκης - Δράκος**) ετών 68. Σκοτώθηκε μετά από ατύχημα στη μαδάρα.

Πέτρα τη πέτρα την είχε περπατήσει εκεί σε εκείνα τα βουνά ανατράφηκε και όμως εκεία του στέξε μπροστά ο χάρος, με σύμμαχο την ομίχλη. Εγγίστηξε; επαραπάτησε; δεν είχε ορατότητα; Άλλος κανείς, μονάχα αυτός και ο Θεός ξέρουν. Προσπαθώ να βάλω τσι σκέψεις μου σε γραμμή μα δε τα καταφέρνω. Τι να πρωτοπώ, τι να πρωτογράψω; Για το Μάρκο το φίλο, το συγγενή, το χωριανό, το δουλευτό, τον οικογενειάρχη, τον γλεντζέ, τον μερακλή, τον καλοδεχτικό, αυτόν που δεν έλεγε όχι, τον καλόκαρδο, ότι και να πείς για το Μάρκο είναι οι τάβλες να τον υποδεχτούνε.

Καλό ταξίδι, καλή στραθιά Μάρκο, χαιρέτα τσι ειδικούς και φίλους, ο Μεγάλος Δημιουργός αυτός που κρατά τη ζωή και το θάνατο, να σου χαρίσει στον νέο κόσμο τον αιώνιο που πάεις, όλα τα καλά και να διαγράψει κάθε παράπονο του. Το ΑΞΙΖΕΙΣ.

Θέλω να σου ζητήσω μια μεγάλη συγγνώμη που δεν έτυχε, δεν αξιώθηκα στον αποχαιρετισμό σου. Τα θερμά μου συλλυπητήρια στη χαροκαμένη την μάνα σου. Το 'πια κι αυτό το ποτήρι. Στην αρχόντισσα τη γυναίκα σου, στο λεβέντη το γιό σου το Νικόλη, στις κόρες σου, στα χαριτωμένα τα εγγόνια σου, στον αδελφό σου, στις αδελφές σου, στους συγγενείς.

Θα μείνεις πάντα στη μνήμη και στη καρδιά μας ο Μάρκος μας ο δικός μας Μάρκος. Αιωνία σου η μνήμη.

Φαίνεται ο χάρος εξήλεψε τη λεβεντιά του Καλλικράτη, τη Σφακιανή λεβεντιά και κάθε τόσο περνά.

Νικόλαος Γ. Μανουσέλης

Πάει και αυτός αποχαιρέτησε τον ψεύτη τούτο κόσμο. Εκτύπησε την πόρτα ο αρχάγγελος στον μπάρμπα **Γιώργη το Μανουσέλη** το χονδρό, 84 χρόνων έγραφε ο χρονοδείκτης του.

Εγγλένησε, έκλαψε, πικράθηκε, εμάλωσε, παντρεύτηκε, έκανε οικογένεια.

Νέος εγγώρισε τον πόνο του αδελφικού χαμού, χάνοντας τον αδελφό του Στέλιο. Μεγάλωσε τη πολύτεκνη οικογένεια του μαζί με την εξαιρετική και μακαρίτισσα Αυγερύ, πριν από χρόνια.

Τα συλλυπητήρια από εμένα, από την ένωση Σφακιανών στο γιό του, τσι κοπελιές του, στους γαμπρούς του, τα αδέρφια του, σε συγγενείς και ειδικούς.

Νικόλαος Γ. Μανουσέλης

ΣΤΟ ΚΛΕΦΤΟΠΕΡΑΜΑ ΘΕΡΙΣΟΥ

Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους πεσόντες της μάχης τον Νοέμβριο 1944

Τοποθετήθηκε Μνημειακή στήλη με τα ονόματα των Σφακιανών πεσόντων



Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους πεσόντες στο Κλεφτοπέραμα, στη μάχη της Παναγιάς μεταξύ Ελλήνων ανταρτών του ΕΛΑΣ και ισχυρών γερμανικών δυνάμεων. Δεξιά η Μνημειακή πλάκα με τους πεσόντες Σφακιανούς.

Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους πεσόντες στο Κλεφτοπέραμα, στη μάχη της Παναγιάς μεταξύ Ελλήνων ανταρτών του ΕΛΑΣ και ισχυρών γερμανικών δυνάμεων, πραγματοποιήθηκε στις **12 Νοεμβρη 2012**. Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Πανελλήνια Οργάνωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και ο Δήμος Χανίων, στην περιοχή του **Κλεφτοπεράματος**, στον δρόμο προς το Θέρισο, όπου έχει τοποθετηθεί μνημειακή στήλη με τα ονόματα των τριών πεσόντων.

Ο εκ των ομιλητών, πρώην διευθυντής του Δημοτικού Γηροκομείου Χανίων, οικονομολόγος **Γιώργος Κουτρούλης** αναφέρθηκε περιληπτικά στα ιστορικά γεγονότα, σημειώνοντας ότι «τον Οκτώβριο του 1944 απελευθερώθηκαν η ηπειρωτική Ελλάδα και τα νησιά. Από την Κρήτη τα γερμανικά στρατεύματα συγκεντρώθηκαν στα Χανιά. Ο γερμανός διοικητής της Φρουράς της Κρήτης αποφάσισε να επιτεθεί κατά του 14ου Τάγματος του ΕΛΑΣ με στόχο τη διάλυση και εκμηδένιση του ΕΛΑΣ για να

τρομοκρατήσει τους Χανιώτες και να αναπτειρώσει το πεσμένο ηθικό των Γερμανών, που με τα νέα τα οποία μάθαιναν από τα άλλα μέτωπα είχαν αρχίσει να παραλύουν και να αυτομολούν. Η επίθεση άρχισε το πρωί της 12ης Νοεμβρίου από τους Κάμπους μέχρι το Κλεφτοπέραμα».

Ο πρώην βουλευτής Χανίων, δικηγόρος **Σήφης Μιχελογιάννης** επεσήμανε ότι «η Μάχη της Παναγιάς είναι η μεγαλύτερη εκ παρατάξεως μάχη μεταξύ ανταρτών και Γερμανών, στην Κρήτη, αλλά και σε όλη την Ελλάδα. Είχε ένα μέτωπο περίπου 15 χιλιόμετρα. Ήταν 2.000 Γερμανοί και 600 αντάρτες, με υπεροχή στα πολεμοφόδια των Γερμανών. Το Κλεφτο-

πέραμα είναι ένα κομμάτι αυτής της μάχης, που το υπερασπιζόταν ο ανεξάρτητος **8ος Λόχος των Σφακιανών** με επικεφαλής τον **Μπολιώτη**. Στη μάχη υπήρξαν τρία θύματα από την πλευρά των ανταρτών. Ο **Χαράλαμπος Κουτρούλης**, ο **Μανούσος Μανουσέλης** και ο **Σήφης Μανούσας**».

Σε σύντομο χαιρετισμό της, η πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Σφακίων **Αφροδίτη Σφηνιά** σημείωσε ότι «η μάχη που έγινε εδώ πριν από 68 χρόνια αποτελεί λαμπρό σημείο αναφοράς της μάχης της Παναγιάς. Μια μάχη που υπήρξε ξεχωριστό γεγονός στην Εθνική Αντίσταση, η οποία συγκροτήθηκε στα Σφακιά και που μοναδικό και ξεκάθαρο σκοπό είχε την αντίσταση στον κατακτητή. Στη μάχη της Παναγιάς, τον Νοέμβριο του 1944, οι Σφακιανοί συμμετείχαν με τον 8ο Λόχο Σφακίων και φύλαγαν το Κλεφτοπέραμα».

Τέλος, ο αντιπεριφερειάρχης Χανίων Απόστολος Βουλγαράκης επεσήμανε ότι «η μάχη στο Κλεφτοπέραμα είναι ένα κομμάτι της μάχης της Παναγιάς. Θεωρώ, λοιπόν, ότι φέτος αποκαθίσταται όλη η ιστορία για τη μάχη της Παναγιάς».

Στον Βουβά Σφακίων

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ

Την Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου 2012 στον Ι. Ν. των Τεσσάρων Μαρτύρων στον Βουβά Σφακίων, όπου είναι και το κοιμητήριο, εγκαινιάστηκε **αίθουσα μνημοσυμών**, υπο την χορηγία της κυρίας **Αικατερίνης Τσιριντάνη - Μπολιώτη**, εις μνήμη του συζύγου της **Μιχαήλ Τσιριντάνη**.

Ο αείμνηστος Μιχαήλ Τσιριντάνης, είχε δωρίσει στην ενορία Ασφένδου - Βουβά, το οικόπεδο της επέκτασης του κοιμητηρίου Βουβά, μέσα στο οποίο στεγάστηκε και η αίθουσα. Μετά την τέλεση του τριετούς μνημόσυνου του εκλιπόντος, από εκπρόσωπο του σεβασμιωτάτου μητροπολίτου **Λάμπης**



Στη φωτογραφία, από αριστερά: **Π" - Αγγαθάγγελος Κουμής, κ. Αικατερίνη Τσιριντάνη - Μπολιώτη, π" - Ιωσήφ Περάκης, π" - Νικόλαος Γιαννουλάκης, έξω από την αίθουσα "Μιχαήλ Τσιριντάνης", στον Βουβά Σφακίων.**

Συβρίτου και Σφακίων κ. **Ειρηναίου**, πρωτοσυγκελεύων αρχιμανδρίτου π. **Αγγαθαγγέλου Κουμή**, εγκαινιάστηκε η αίθουσα **"Μιχαήλ Τσιριντάνης"**.

Μετά την τέλεση του αγιασμού των εγκαινίων, η κυρία **Αικατερίνη Τσιριντάνη - Μπολιώτη** έκοψε την κορδέλα και παρέδωσε τα κλειδιά στον εφημέριο της ενορίας π. **Ιωσήφ Χ. Περράκη**.

Εκ της ενορίας και του εκκλησιαστικού συμβουλίου ευχαριστούμε θερμά για την πολύτιμη βοήθεια της, χωρίς την οποία δεν καταφέρναμε να επιτευχθεί ένα τόσο θεάρεστο έργο. Η ενορία μας προσεύχεται υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αειμνήστου Μιχαήλ Τσιριντάνη και υπέρ υγείας της συζύγου του Αικατερίνης.

Με εκτίμηση
Η Ενορία Ασφένδου - Βουβά Σφακίων



Ελεύθερο Βήμα - Επιστολές

Ο Δασκαλογιάννης στην τουρκοκρητική λογοτεχνία του Κανάκη Γερωνυμάκη - Λαογράφου

Όταν οι βάρβαροι Τούρκοι εβάλανε στο χέρι τη δύσμοιρη Κρήτη, τόσο βάρβαρα και απάνθρωπα εμεταχειρίζονταν τους “ραγιάδες” ώστε, ενώ πολλοί επροτιμούσανε τον θάνατο από τον εξιλαισμό, κάποιοι άλλοι όμως για να αποφύγουνε αυτές τις βάρβαρες κακοποιήσεις εδήλωναν αλλαξοπιστία και ετουρκεύανε.

Πολλοί όμως και απ’ αυτούς έμεναν “κρυπτοχριστιανοί”. Πάντως και όσοι ασπάστηκαν τον ισλαμισμό και μεταφερθήκανε στην τουρκική εθνική συνείδηση επαραμείνανε στην κρητική διάλεκτο και στον κρητικό λαϊκό πολιτισμό και ακόμα το κρασάκι το πίνανε και τα γουρουνάκια τα τρώγανε και τα ήθη και έθιμα δεν άλλαξαν, όσα δεν αντιτίθενται στο Κοράνιο.

Και λογοτέχνες και στιχουργός είχαμε Τουρκοκρητικούς. Ενα τραγούδι που αφορά τον Δασκαλογιάννη γραμμένο από Τουρκοκρητικό, το διάβασα στο βιβλίο **“Τουρκοκρητική λογοτεχνία, ανθολόγιο”** του Σ. Πλανάκη σελ. 73. Αυτός που το στιχούργησε ήτανε ανιστόρητος. Πρώτα - πρώτα γράφει ότι ο Πρωτόπαπας επρόδωσε τον Δασκαλογιάννη, ενώ είναι αναμφισβήτητο ότι ο Δ.Ι. επαρουσιάστηκε για να σταματήσει το μακελειό σε βάρος των Σφακιανών, παρά το γεγονός ότι όλα τα στελέχη του, μεταξύ των οποίων και ο Πρωτόπαπας, προσπάθησαν με επιμονή να τον εμποδίσουνε.

Είναι επίσης αναμφισβήτητο ότι ο Πρωτόπαπας δεν ήτανε “προδότης και δόλιος” όπως τον παρουσιάζει ο Τουρκοκρητικός. Είχε τη διορατικότητα ότι μόνο στην καταστροφή των Σφακίων θα κατέληγε η επανάσταση και με επιμονή προσπάθησε να εμποδίσει, μα αφού δεν εισακούσθηκε επολέμησε ηρωικά αυτός ο συνετός, ο διορατικός, ο ηρωικός και φλογερός πατριώτης και στην επανάσταση αυτή έδωσε και τη ζωή του.

Επίσης δεν είναι αλήθεια ότι ζητούσαν τον αδελφό του Δ.Ι. Νικόλαο που ήτανε γνωστός ως ‘Σγουρομάλλης’. Αυτό τον είχανε πιάσει πολύ πριν παρουσιαστεί ο Δ.Ι. και μάλιστα ο πασάς τον υποχρέωσε και έγγραψε ως κρατούμενος, γράμμα στον αδελφό του και τον ‘παρότρυνε’ τάχα να παρουσιαστεί.

Ακόμα ο Τουρκοκρητικός ριμαδόρος, για να μετριάσει τις εντυπώσεις από το βάρβαρο γδάρσιμο του Δ.Ι., γράφει ότι του κόψανε το κεφάλι. Ιδού το ποίημα:

*Τρεις Τούρκοι στέκουνε κι αποκλαψιάρου
τη χώρα τω Σφακιώ θέλου να πάρου
τη χώρα τω Σφακιώ πα να πατήσου
μηδὲ μωρό παιδί να μην αφήσου.
Και μό(λις) εφτάσα τα τσαντάρια στέσα
στο Μασσαλμάν εβγήκα κ’ εγυρέψα.
Δεν εθωρούσα, μόνο γρες κι αμπέλια.
'Μωρέ σταθήτε σεις, μωρέ κοπέλια.
Μωρέ σταθήτε σεις και μη φοβάστε
μόνο το Σγουρομάλλη να μας πιάστε'.
'Μωρέ δεν είν' επά ο Σγουρομάλλης
μον' είναι πα ο Δάσκαλος ο Γιάννης'.*

*'Να 'τανε ποιος να μας τον καεβάσει
απ' όλους μπαξίσι θέλ' αρπάξει'.
Γροϊκά το ο Πρωτόπαπας ο σκύλος
που 'τανε του Γιαννάκο πρώτος φίλος.
Σηκώνεται και πάει και του λέει:
'Κατέβα Γιαννακή να χαιρετήσεις
του σερασκέρη χέρι να φιλήσεις'.
'Παπά κιανέν κατέχεις πως φοβούμαι
να πάρωμε τσικίνα να βαστούμε'.
Πλανά τονε το Γιάννη, κατεβαίνει
σε τέτοιο ασκέρι μέσα πάει και μπαίνει.
Τ' ασκέρι ως τον είδενε εχάρη
καλώς το τω Σφακιώ το παλληκάρι.
Καλώς το τω Σφακιώ το παλληκάρι
απού πενε τη χώρα μας θα πάρει.
Γλυκύ καφέ του δώκανε στο χέρι
και το τσιμπούκι τ' άφτουσι, τ' ασκέρι.
Σαν είδεν ο Γιαννάκης τέτοιο ραέτι
σηκώνεται και βγάνει το κεμέρι.
Τσικίनिया φωτικλιά τινε φακαιράνει
'Μωρέ, μα μεις δε θέλωμε τσικίनिया
μόνο δα σου περάσαμε αλυσίδα'.
Και τότες το δαχτύλι ντου δακάνει
'Άχι το σκύλο τον Παπά είντα κάνει'.
'Αφήστε με να πάω καβαλάρης
γιατί 'μαι μαθημένος στα καρτσόνια
και δε μπορώ να τα πατώ τα χιόνια'.
'Εσύ δα πας εδά με των ποδιώ σου
και με την αλυσίδα στο λαιμό σου'.
Γονατιστό την κεφαλή ντου εκόψα
και το κορμί τση θάλασσας το δώκα
εφτά φορές εβγήκεν η ψυχή του
γιατί δεν ήφταιγενε το κορμί του.*

Από τη διάλεκτο είναι φανερό ότι εγράφτηκε από Τουρκοκρητικό της Δυτικής Κρήτης.

Μόνο η λέξη ‘ήφταιγε’ είναι της Ανατολικής Κρήτης. Από το γεγονός ότι θέλει ο στιχουργός να καλύπτει την τεράστια τουρκική βαρβαρότητα βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο Τουρκοκρητικός αυτός άλλαξε και την πίστη του μα ακόμα άλλαξε και τη συνειδησή του.

Ακόμα μας λέει ότι τον Δασκαλογιάννη τον αποκεφάλισαν και όχι ότι τον γδάρανε ζωντανό. Αποφεύγει δε να αναφερθεί στις μάχες και στο μακελειό και τις υλικές καταστροφές και τις άλλες τουρκικές βαρβαρότητες.

Γράφει: “... τη χώρα τω Σφακιώ πα να πατήσου...” ως εάν επρόκειτο για ξένο κράτος. Ο Δασκαλογιάννης είχε πρώτο θείο τον Πρωτόπαπα όχι φίλο. Σαν απολογία για την πελώρια βαρβαράδα παρουσιάζεται στο ποίημα ήπια η συμπεριφορά των βαρβάρων.

Όταν μας λέει στην αρχή το ποίημα: “Τρεις Τούρκοι στέκουνε κι αποκλαμάρου” εννοεί τους πασάδες Χανίων, Ρεθύμνου και Ηρακλείου.

Γ λ ω σ σ ά ρ ι

Μπατσαλμάν = αλώνι

Φωτικλιά = φωτερά τα τσικίνια

Τσικίनिया = ενετικά νομίσματα

Ασκέρι = στρατός

Ραέτι = περιποίηση

Σερασκέμης = αρχηγός του στρατεύματος

Σε προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, είχαμε φιλοξενήσει ένα δοκίμιο του διπρεπούς Χανιώτη Φιλολόγου και δασκάλου μας Αντώνη Β. Ξανθινάκη, συγγραφέα του βιβλίου «ΛΕΞΙΚΟ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ και ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ του δυτικοκρητικού γλωσσικού ιδιώματος», για την ετυμολογική προέλευση του τοπωνυμίου Σαμαριά.

Παραλήψεις δικές μας στην ακριβή απόδοση του τονισμού, αλλά και συμπληρωματικά στοιχεία του ίδιου, μας υποχρεώνουν να ξαναδημοσιεύσουμε το επιστημονικό δοκίμιο του καθηγητή.

Η ετυμολογική προέλευση του τοπωνυμίου Σαμαριά

Γράφει ο Αντώνιος Β. Ξανθινάκης, Φιλολόγος - Συγγραφέας

Την άποψη ότι το τοπωνύμιο <<Σαμαριά>> του Φαραγγιού μας προήλθε από το όνομα ναυδρίου, το οποίο βρίσκεται μέσα στο φαράγγι και είναι αφιερωμένο στην Οσία Μαρία (την Αιγυπτία), επιβάλλεται να εξετάσουμε με επιμελημένη ετυμολογική έρευνα αλλά και με επιστημονική βάση, δεδομένου ότι πρόκειται για κατ'εξοχήν δυσετυμολόγητο λήμμα. Αρχικά, απαντά η ιωνική λέξη αμάρη (Ιλιάδος Φ. 259) και η δωρική αμάρα (Θεόκριτος, 3ος αιώνας π.χ., <<Ειδύλλια >> 27,52)= <<αύλαξ, διώρυξ, οχετός>>.

Παράβαλε και σήμερα ιατρικό αλλά και ορνιθολογικό όρο <<αμάρα>>= εκβολή του πεπτικού και ουρογεννητικού συστήματος. Ετυμολογία: Πρώτα-πρώτα, επισημαίνω ότι η ψίλωση της ιωνικής λέξης αμάρη (δωρικά αμάρα) οφείλεται στο γεγονός ότι οι Ίωνες έπαψαν νωρίς να προφέρουν και να γράφουν τη δασεία. << Ίωνες Ψιλωτικοί>>, έλεγαν οι αρχαίοι γραμματικοί.

Σημειώνω ότι τα όρια της ελληνικής γραφής είναι από τον 100 π.Χ. αιώνα έως σήμερα. Αλλά, και μετά τους Ίωνες, Αιολείς και Δωριείς έγιναν ψιλωτικοί. Βλέπε: 1) <<Λεξικό Νέας Ελληνικής γλώσσας>> Γ. Μπαμπινιώτη, Αθήνα 1998, σελ. 447 και 1447 (γλωσσικά σχόλια) και 2) <<Μέγα Λεξικόν της ελληνικής γλώσσης>> HENRY LIDDELL-ROBERT SCOTT, τόμος 4, σελ. 686, λήμμα ψιλωτικός, ή, όν. Έχουμε λοιπόν: Αρχ. επίρρ. άμα (=συγχρόνως, μαζί, διαμιάς)+ ροή(<αρχ. ρέω)=αμάρη (δωρικά αμάρα) με συναρπαγή. (Βλέπε λέξη στο <<γλωσσάριο όρων>>, σελ. επ55 στο <<ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ>> Γ. Μπαμπινιώτη, Αθήνα 2009.

Επομένως, αμάρα σημαίνει συρροή, συνένωση πολλών ροών νερού, δηλ. παραχειμάρρων. Βλέπε και στο βιβλίο <<Προεγγιώσεις ιστορίας>> του Γ. Κορναράκη τα ίδια ετυμολογία λήμματα Αμάρι (Ρεθύμνου) και Αμαριανό (Πεδιάδος Ηρακλείου)= περιοχές με πολλές υδάτινες ροές. Αλλ' υπάρχει και αρχ. επίθετο Αμάριος <<επώνυμον του Διός εν Αρκαδία>> και Αμάριον, τό = ο ναός αυτού εν ω συνήρχοντο τα μέλη της Αχαϊκής Συμμαχίας>> (βλέπε <<Στράβων, 65 π.Χ. – 23 μ.Χ., <<Γεωγραφικά>> 385 και εξής>> και <<Μέγα Λεξικόν της ελληνικής γλώσσης>> HENRY LIDDELL-ROBERT SCOTT, τόμος 1, σελ. 126, λήμματα Αμάριος, Αμάριον, τό).

Επομένως, είναι προφανές ότι από τη φράση <<Αμαρία φάραγγ>> με την πάροδο του χρόνου σιγήθηκε το ουσιαστικό φάραγγ, δεδομένου ότι και μόνο του το επίθετο Αμαρία δήλωνε με σαφήνεια χείμαρρο, αφού, ως γνωστό, με τα επίθετα προσδιορίζουμε ιδιότητες ή χαρακτηριστικά των ουσιαστικών.

Τη λέξη όμως Σαμαρία ή Σαμαριά (με προθεματικό σ_ ή με συνίζηση) δεν μπορεί κανείς να βρει σε κείμενα της αρχαίας εποχής, δεδομένου ότι το προθεματικό σ_ και η συνίζηση (στον πεζό λόγο) δεν είναι αρχαία αλλά μεσαιωνικά γλωσσικά φωνητικά φαινόμενα. (Βλέπε στο παραπάνω ετυμολογικό Λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη: 1) λήμμα σ- προθεματικό (σελ. 1236), 2) λήμμα ανασυλλαβισμός (στο <<γλωσσάριο όρων>> σελ. Επ 50) και 3) λήμμα συνίζηση (σελ.1372). Κατά συνέπεια, αφού μεσαιώνας είναι η περίοδος ανάμεσα στον 5ο και 15ο περίπου αιώνα (τέλος του δυτικού ρωμαϊκού κράτους μέχρι την άλωση της Κων/λης) η λέξη Σαμαρία (με συνίζηση Σαμαριά) είναι μεσαιωνική.

Αφού όμως το αφιερωμένο στην Οσία Μαρία εκκλησάκι χτίστηκε το έτος 1379, δηλ. περί τα τέλη του μεσαίωνα, συμπεραίνεται ότι από πολύ προγενέστερα ονομαζόταν το Φαράγγι Σαμαριά και ότι απ' αυτό επομένως προήλθε και το όνομα του ξωκκλησιού, που ήταν χτισμένο στο μέσο του φαραγγιού. Το αντίθετο, ότι δηλ. προήλθε το τοπωνύμιο Σαμαριά από το όνομα του ξωκκλησιού αυτού, θα ήταν παράλογο, διότι τότε πρέπει να δεχτόμεν ότι το κοσμοζακουστό αυτό φαράγγι μας δεν είχε προγενέστερα, πριν δηλ. από το 1379, όνομα.

Άλλωστε, είναι γνωστό ότι στην ιταλική γλώσσα, την οποία χρησιμοποιούσαν οι Βενετοί, όταν

τονίζεται το τελικό φωνήεν λέξης, παίρνει βαρεία. Παραδείγματα: pietà=συμπάθεια, misertà=φτώχεια, città=πόλη, acidità=οξύτητα, Forlì=όνομα πόλης, Virtù=αρετή, Corfù=Κέρκυρα. Επομένως, η μεταγραφή του ονόματος Σαμαριά με λατινικούς χαρακτήρες, σύμφωνα με την ιταλική γραφή, έπρεπε να είναι Samarià.

Να φέρει δηλ. βαρεία στο τονιζόμενο ληκτικό φωνήεν α. Διαφορετικά, η γραφή Samaria προφέρεται από τους Ιταλούς Σαμαρία και όχι Σαμαριά. Παραδείγματα: Ο καθηγητής Χαράλ. Συμεωνίδης στο εξαιρετικό πόνημά του << ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝΥΜΙΩΝ (έκδοση Ιεράς Μονής Κύκκου) τόμος Β', σελ. 1238, αναφέρει το τοπωνύμιο Samaria (όχι Samarià) σε μεσαιωνικό ιταλικό κείμενο του έτους 1577.

Επίσης, δύο διαπρεπείς Βενετοί συγγραφείς, ο Francesco Barozzi στο περιγραφικό βιβλίο του <<Descriptione dell'isola di Creta>> 1577 και ο Antonio Trivan στο αφηγηματικό σύγγραμά του <<Vari cose di Candia 1182-1669>> αναφέρουν τον οικισμό Σαμαριά ως Samaria (όχι Samarià).

Βλέπε και <<το φαράγγι της Σαμαριάς>> στην σελ. 94. Έκδοση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων. Χανιά 2008. Αντίθετα, στο βιβλίο <<ΜΝΗΜΕΙΑ>> του ιταλού συγγραφέα Basilica βλέπουμε μεταγεγραμμένο το όνομα του χωριού Σαμωνάς Αποκορώνου Χανίων ως Samonà (με βαρεία στο τελικό α).

Αν δεν είχε τον τόνο στη λήγουσα, οι Ιταλοί θα πρόφεραν Σαμόνα. Να σημειωθεί επιπλέον και το γεγονός ότι η ονομασία Οσία Μαρία δεν θα έδιδε τύπο Σαμαριά, αλλά Σιαμαριά σύμφωνα με την προφορά που επικρατεί στον νομό Χανίων, όπου το σι δεν χάνει το ημίφωνο ι προ φωνήεντος, παραβале. ίσια και όχι ίσα, σιόκαιρος και όχι σόκαιρος, τα κεράσια και όχι τα κεράσα.

Αντίθετα, στην κεντρο-ανατολική Κρήτη, μετά τη σίγηση του ι αυτού, έχουμε απουράνωση, απώλεια δηλ. της ουρανικής προφοράς (βλ. <<γλωσσάριο όρων>>, σελ. Επ3 στο θαυμάσιο <<ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ>> Γ. Μπαμπινιώτη, Αθήνα 2009. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι ουδέποτε ακούγεται στην Κρήτη ο τύπος Μαρία του ονόματος Μαρία, ακούγεται όμως ο τύπος ουδετέρου γένους, ως υποκοριστικό, το Μαριώ.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι Samaria, όχι Samarià λεγόταν και γραφόταν στη διάρκεια του μεσαίωνα το τοπωνύμιο Σαμαριά και ότι είναι προγενέστερο του αφιερωμένου στην Οσία Μαρία εκκλησάκιου, αφού αυτό χτίστηκε το έτος 1379. Επομένως, θα ήταν παράλογος ο ισχυρισμός ότι το τοπωνύμιο Σαμαριά δεν προήλθε από την ονομασία Samaria, αλλά ότι αγνοήθηκε η ονομασία αυτή και καθιερώθηκε απότομα μετά το 1379 ονομασία προερχόμενη από το όνομα Οσία Μαρία.

Αποδεικνύεται επομένως ότι ο τύπος Samaria των ιταλικών κειμένων ανάγεται στην ομηρική λέξη Αμάρα, τόπος στον οποίο συρρέουν πολλά νερά προερχόμενα από διάφορα μέρη στα οποία αναβλύζουν. Το επίθετο δηλ. Αμαρία, παράγωγο του Αμάρα, διαρκούντος του μεσαίωνα, έγινε αρχικά Σαμαρία με προθεματικό σ- και τελικά Σαμαριά με συνίζηση, γλωσσικό φωνητικό φαινόμενο σύνηθες στα νέα ελληνικά.

Αξίζει όμως να αναφερθεί ακόμη ότι κατά τη διάρκεια της βενετοκρατίας (1204-1669) οι Βενετοί, όπως είναι επιβεβαιωμένο ιστορικά, πήγαιναν συχνά στο φαράγγι της Σαμαριάς, ενδιαφερόμενοι προφανώς για την άφθονη και εκλεχτή ξυλεία του. Είναι επομένως πιθανό, μολονότι δεν μπορεί να αποδειχτεί, ότι η ονομασία Samaria του φαραγγιού θα τους θύμιζε το όνομα της προσφιούς αγίας των Santa Maria, ώστε να αποφασίσουν να χτίσουν τότε (1379) μέσα στο φαράγγι το γνωστό εκκλησάκι προς τιμή Της.

Λορέντζος Μαβίλης (1860-1912)

Ο Ιππότης των Εθνικών μας αγώνων και της ποίησης Λορέντζος Μαβίλης γεννήθηκε στα επάνησα το 1860 και πήρε το 1890 στην Βαυαρία το δίπλωμα της φιλοσοφίας. Εκλέχτηκε βουλευτής στην Κέρκυρα αλλά ανήσυχο και ελεύθερο πνεύμα πολέμησε σαν εθελοντής στην Κρήτη το 1896. Μετά κατατάχθηκε στο Γαριβαλδινό σώμα σαν Λοχαγός και 53 χρονών διάσχισε πολεμώντας πεζός την Θεσσαλία, Μακεδονία και Ήπειρο, όπου πολεμώντας για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, σκοτώθηκε εκεί.

Τα αισθήματα του για το νησί των ηρώων, την Κρήτη, εκφράζει σε μερικά ποιήματά του ένα από τα οποία που αναφέρεται στην Ίμβρο και τους ανθρώπους της, είναι το παρακάτω :

Excelsior!

Κρύο κρούσταλλο νερό τα ηλιοφρυμένα χείλια θα ογράνει. Εβγενικιά ανθρωπότη θα τους φιλέψει πλούσιο φαγοπότι. Κορμιά από την πλήθια χάρη αλαφρημένα,

Αγάματα θεών ζωντανεμένα
θ' αγναντέψουν στη Νίμπρο εκεί την πρώτη της λεφτεριάς αστραφτερή λαμπρότη.
Τα στήθια θα χαρούν τα πονεμένα.

Και ανηφορούν οι βλάμηδες λεβέντες
στ' ατέλειωτο φαράγγι όλο χαλίκι
Μονοσκοίνι με γέλοια και κουβέντες.

Μα έχουν ποδάρια και καρδιές τσελίκι
μα τους θεριέβει η ελπίδα του θανάτου
με τ' αγιασμένα δαφνοστέφανά του.
Περιοδικό Γράμματα, Τόμος 2, αρ. 13 (1913)

Το ποίημα αυτό δημοσιεύτηκε -με μόνη υπογραφή το Μ.- στο τρίτο τεύχος του περιοδικού «Η τέχνη», με την ένδειξη 1895 σε παρένθεση,και αργότερα στο περιοδικό Γράμματα της Αλεξάνδρειας.

Παρουσίαση στον Αη-Γιαννη Σφακίων ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ '21

Ανταπόκριση: **Ευτύχης Τζιρτζιλάκης**
Την Κυριακή 23 του Σεπτεμβρίου έγινε στον Αη-Γιάννη Σφακίων, μιά κλειστή εκδήλωση σε μορφή σεμιναρίου, για τα **ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ '21**.

Εγινε σε απόλυτα φυσικό χώρο, σε ένα καθαρισμένο λιόφυτο δίπλα στον φιλόξενο ξενώνα "Αλώνια" του **Αντώνη** και της **Αννας Γιωργεδάκη**, που φρόντισαν έτσι ώστε όλη η περιποίηση να είναι τέλεια!

Χωρίς επισήμους, κορδέλες και προσφωνήσεις, 50 καλεσμένοι από την Σφακιανή επαρχία, αλλά και από μουσεία και παραδοσιακούς συλλόγους όλης της Κρήτης, μπόρεσαν να ακούσουν εκπληκτικές λεπτομέρειες από ειδικούς πάνω στα όπλα της εποχής, να δουν και να πιάσουν αυθεντικά όπλα, παρελκόμενα και φορεσιές και στο τέλος να δοκιμάσει ο καθένας για να δει πως λειτουργούσαν!

Ο καθένας ρωτούσε ότι ήθελε, ή πρόσθετε τη γνώση του πάνω στο αντικείμενο.

Στην εκδήλωση μίλησαν οι 2 από τους πιο ειδικούς στην Ελλάδα γύρω από τα όπλα και τη καθημερινότητα του '21, ο **Θόδωρος Κωτσάκης** και ο **Τριαντάφυλλος Τριανταφυλλόπουλος**, από τους ιδρυτές του συλλόγου "**Φίλων των παλαιών όπλων**" της Πάτρας.

Μαζί και ο **Γιώργος Αλεξανδράτος** αντιπροσωπεύοντας τις ομάδες που τιμούν την έξοδο του Μεσολογγίου παραδελώνοντας στο Μεσολόγγι με τις παραδοσιακές φορεσιές και τα όπλα της εποχής.

Ο **Ευτύχης Τζιρτζιλάκης** μίλησε για τις ιδιαιτερότητες των Κρητικών όπλων, ενώ ο **Σταύρος Πα**



Ο **Ευτύχης Τζιρτζιλάκης** (τρίτος από αριστερά) στην επίδειξη "οισανέ". Στα δεξιά του, ο βιολάτορας **Αντώνης Μαρτσάκης**.

τεράκης έδειξε πως κατασκευάζεται το παραδοσιακό κρητικό μαχαίρι.

Πραγματοποιήθηκε βολή από όλους όσους ήθελαν και μετά το φαγητό και το τραγούδι μας, ο **Χρήστος Μπονάτος**, μας έδειξε πως **καλεμίζεται** η θήκη του κρητικού μαχαίριου. Η επίδειξη έγινε όχι



Όπλα και φορεσιές της εποχής του **Δασκαλογιάννη** και του '21, παρουσιάστηκαν στην **Αη-Γιάννη Σφακίων** σε ασήμι, αλλά σε χαλκό για να μπορεί να δοκιμάσει ο καθένας!

Στο τέλος και πριν προλάβει ο **Δημήτρης Σκαρτσιλάκης** να μιλήσει για τα κρητικά τόξα, άναψε η συζήτηση γι' αυτά, βλέποντας παλιά αυθεντικά τόξα και με το **Μανώλη Φρονιμάκη** να δίνει λεπτομέρειες για τις προσπάθειες που κάνει, για ανακατασκευή σύνθετου τόξου!

Η μέρα μας τέλειωσε με ένα συναίσθημα ευφορίας, πληρότητας και ενθουσιασμού.

Τιμήσαμε αλλά και μάθαμε για (τα πρωτόγονα για σήμερα) αυτά όπλα, τα οποία όμως μας έδωσαν την ελευθερία μας!

Η εκδήλωση έγινε χάρη στην προθυμία των καλεσμένων να έρθουν από την Πάτρα και την Αθήνα με δικά τους έξοδα, κάποιων συλλεκτών να διαθέσουν τα αντικείμενα και με την οικογένεια **Γεωργεδάκη** στην ουσία να είναι χορηγός με τις χαμηλές τιμές που μας έκανε.

Με δυό λόγια, με καλή διαθεση, προσφορά και μια απλή συμμετοχή μπορούν να γίνουν πολλά!

Η σκέψη είναι να ξαναγίνει αυτή η εκδήλωση, το Μάιο, ίσως υπό την αιγίδα του Δήμου, πιά ανοιχτή για να μπορέσει να παρευρεθεί περισσότερος κόσμος, κοντά στις εκδηλώσεις για την επανάσταση στην Κρήτη και την έναρξη της στη Θυμιανή Παναγιά.

Συνεχίζονται παρά την οικονομική ένδεια τα έργα στα Σφακιά !

Κατασκευή γέφυρας στην Αγ. Ρουμέλη

Κατασκευάστηκε επιτέλους η γέφυρα στις εκβολές του φα-ραγγιού της Σαμαριάς, στη Αγ Ρουμέλη, η οποία λύνει ένα χρόνιο πρόβλημα εξυπηρέτησης των κατοίκων ειδικά τους χειμερινούς μήνες, που εξαιτίας των ορμητικών νερών του ποταμού η προσπέλαση ήταν αδύνατη.

Η γέφυρα είναι μεταλλική, με ξύλινο δάπεδο, έχει **μήκος 18 μ. πλάτος 1,11 μ.** και έχει τρεις κολώνες.



Η νέα γέφυρα στις εκβολές του φαραγγιού της Σαμαριάς, στη Αγ Ρουμέλη, έλυσε ένα χρόνιο πρόβλημα των κατοίκων ειδικά τους χειμερινούς μήνες, που εξαιτίας των ορμητικών νερών του ποταμού η προσπέλαση ήταν αδύνατη.

Το έργο πραγματοποιήθηκε ύστερα από τις άοκνες προσπάθειες του τοπικού προέδρου κ. **Μαθιού Σταυρουδάκη**, του αντιδημάρχου Σφακίων **Μανούσου Χιωτάκη** και όλων των συμπατριωτών που δούλεψαν με κέφι και κατάφεραν πολύ γρήγορα την κατασκευή του.

ΠΟΙΗΣΗ

“Στην αρχή ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους.
Δεν ήμουν Εβραίος και δεν φώναξα.
Μετά ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές.
Δεν ήμουν κομμουνιστής και δεν φώναξα.
Έπειτα ήρθε η ώρα των σοσιαλδημοκρατών.
Δεν ανήκα σ’ αυτό το κόμμα και δεν έβρισκα λόγο να διαμαρτυρηθώ.
Ακολούθησαν οι ομοφυλόφιλοι.
Ούτε κι αυτό σκέφτηκα ότι με αφορούσε.
Στο τέλος ήρθε η σειρά των τσιγγάνων.
Ούτε και τότε βρήκα λόγια για να εκφράσω την αντίθεσή μου.

Ο επόμενος στη σειρά ήμουν εγώ.
Αλλά δεν υπήρχε κανείς για να φωνάξει”

Μάρτιν Νίμελερ (Martin Niemöller, 1892 – 1984)

Γερμανός λουθηρανός πάστορας και αντι-ναζί θεολόγος.

“...Μεγάλος πόνος είχε πέσει στην Ελλάδα.
Τόσα κορμιά ριγμένα
στα σαγόνια της θάλασσας στα σαγόνια της γης·
τόσες ψυχές
δοσμένες στις μυλόπετρες, σαν το σιτάρι.
Κι οι ποταμοί φούσκωναν μες στη λάσπη το αίμα
για ένα λινό κυμάτισμα για μια νεφέλη
μιας πεταλούδας τίναγμα το πούπουλο ενός κύκνου
για ένα πουκάμισο αδειανό για μιαν Ελένη.
Κι ο αδερφός μου;

Αηδόνι αηδόνι, αηδόνι,
τ’ είναι θεός; τι μη θεός; και τι τ’ ανάμεσό τους;
«Τ’ αηδόνια δε σ’ αφήνουν να κοιμηθείς στις Πλάτρες»·

Δακρυσμένο πουλί,
στην Κύπρο τη θαλασσοφίλητη
που έταξαν για να μου θυμίζει την πατρίδα,
άραξα μοναχός μ’ αυτό το παραμύθι,
αν είναι αλήθεια πως αυτό είναι παραμύθι,
αν είναι αλήθεια πως οι άνθρωποι δε θα ξαναπιάσουν
τον παλιό δόλο των θεών·

αν είναι αλήθεια
πως κάποιος άλλος Τεύκρος, ύστερα από χρόνια,
ή κάποιος άλλος Αίαντας ή Πρίαμος ή Εκάβη
ή κάποιος άγνωστος, ανώνυμος, που ωστόσο
είδε ένα Σκάμαντρο να ξεχειλάει κουφάρια,
δεν το ‘χει μες στη μοίρα του ν’ ακούσει
μαντατοφόρους που έρχονται να πούνε
πως τόσος πόνος τόση ζωή
πήγαν στην άβυσσο
για ένα πουκάμισο αδειανό για μιαν Ελένη “.

Γιώργος Σεφέρης Απόσπασμα από την «Ε λ έ ν η»

ΜΕ ΤΟΝ “ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟ”

Σφακιανά προϊόντα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Με το μήνυμα ότι «**η Αυτοδιοίκηση στηρίζει τον πρωτογενή τομέα και στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Χανίων, η Αντιπεριφέρεια και το Ε.Β.Ε.Χ. δίνουν μία χείρα βοηθείας σε αυτήν τη δραματική οικονομική κρίση στις επιχειρήσεις της Κρήτης**» εγκαινιάστηκε την Πέμπτη 4 Οκτωβρίου 2012, στην Πλατεία Κλαυθμώνος στην Αθήνα, η παγκρήτια έκθεση Κρητικών προϊόντων και ειδών λαϊκής τέχνης “**Αγροτικός Αύγουστος 2012**. Ενδιαφέρουσα η συμμετοχή **Σφακιανών παραγωγών**.

Παρόντες ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης **Αθανάσιος Τσαυτάρης**, ο περιφερειάρχης Κρήτης **Σταύρος Αρναουτάκης**, βουλευτές, εκπρόσωποι της Περιφερειακής Ενότητας και του Ε.Β.Ε.Χ., ενώ την έκθεση εγκαινίασε ο πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε. **Κώστας Ασκούνης**.

Στην ομιλία του ο δήμαρχος Χανίων, **Μανώλης Σκουλάκης**, τόνισε ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ, επιβάλλεται «να επιστρέψουμε στη γη μας, στις ρίζες μας, να επαναφέρουμε τα αγνά προϊόντα μας στα ελληνικά ράφια, που δυστυχώς εκτοπίζονται από εισαγόμενα και όχι καλύτερης ποιότητας προϊόντα, να καταναλώνουμε κατά προτεραιότητα αυτά που παράγουμε και να μετατρέψουμε σε θετικό το εμπορικό ισοζύγιο των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων της χώρας μας έναντι των εισαγωγών.

«Ο Αγροτικός Αύγουστος έχει καταξιωθεί ως ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα του Νομού Χανίων και της Κρήτης, με απόηχο σε όλη την Ελλάδα, μετά τις επιτυχημένες περυσινές εκδηλώσεις τόσο εδώ στην Αθήνα όσο και στη Θεσσαλονίκη. Περικλείει και αναδεικνύει παράλληλα το τρίπτυχο πολιτισμός, τουρισμός και υγιεινή κρητική διατροφή, που προωθεί σε κάθε ευκαιρία ο Δήμος Χανίων, που από την ανάληψη των καθηκόντων μας ήταν από τους βασικούς μας στόχους.



την αξία της λόγω της μη τυποποίησής του και τις αθρόας εμπορίας και εξαγωγής του ως χύμα, που είχε ως αποτέλεσμα τη νόθευση με άλλα χαμηλότερης αξίας και ποιότητας ελαιόλαδα. Το στοίχημα είναι να μπει το ελαιόλαδο στις ελληνικές επιχειρήσεις και να τυποποιηθεί προκειμένου να λάβει θέση στα ράφια της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας αγοράς. Η ποιότητά του το αξίζει, ας το προσπαθήσουμε».



ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ
ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

Μαλαμαδάκης Ευστράτιος - Χανιά **50 €**
Αμοιραδάκης Νικόλαος - Χώρα Σφακίων **60 €**
Ντουρουντούς Νίκος - U.S.A **50 €**
Δαλιδάκης Γεώργιος - Αυστραλία **10 €**
Κατριδάκης Σταύρος - Αθήνα **20 €**
Μανουσογιαννάκης Σήφης (Ναύαρχος ε.α.) - Αθήνα **10 €**
Χιωτάκης Εμμανουήλ Ιωσήφ - Χανιά **50 €**
Παπαδογιωργάκης Γρηγόρης - Χανιά **50 €**
Πολάκης Γιώργης - Αργουλιές Σφακίων **50 €**
Ζακυνθινάκη Σταυρούλα - Ασκύφου Σφακίων **30 €**
Σανδαλάκης Γεώργιος - Αγ.Ι. Ρέντης Αθήνα **50 €**
Μαράκη Ελένη - Χώρα Σφακίων **15 €**
Μπελιβάνης Δημήτριος - Καλλιθεα Αθήνα **20 €**
Κοτσίφης Ανδρέας - Αθήνα **100 €**
Χατζιδάκης - Πάτερος Νίκος - Αθήνα **30 €**
Νικηφοράκης Ιωάννης - Αθήνα **25 €**
Νικηφοράκης Κωσταντίνος - Αθήνα **25 €**
Πραματευτάκης Ιωσήφ - Αθήνα **30 €**
Παυλάκου - Μανουσέλη Στέλλα - Αθήνα **10 €**
Χατζιδάκης - Πάτερος Νίκος - Αθήνα **100 €**
Λουκάκης Ιωάννης - Αθήνα **25 €**
Λουκάκης Παύλος - Αθήνα **25 €**
Πολυχρονάκης Μιχάλης - Αθήνα **60 €**
Κατριδάκης Στέλιος - Αθήνα **20 €**
Κατριδάκης Αλέκος - Αθήνα **20 €**
Βαρδουλάκη Σοφία - Αθήνα **10 €**
Ψαρρός Στυλιανός - Αθήνα **15 €**
Πραματευτάκης Μανώλης - Αθήνα **10 €**
Πάτερου - Σταυριανέα Μαρία - Αθήνα **50 €**
Παπαδημητρίου Νίκος - Αθήνα **30 €**
Κακουδάκη Γ. - Αθήνα **10 €**
Μανταδάκη Στέλλα - Αθήνα **10 €**
Μπολιώτη Γεωργία - Αθήνα **40 €**
Μπερτσελής Γιώργος - Αθήνα **40 €**
Ρεμπουλάκη Καλιόπη - Αθήνα **30 €**
Παττακός Μανώλης - Αθήνα **100 €**
Περράκης Ανδρέας - Κομητάδες Σφακίων **20 €**
Μπραουδάκη Αργυρώ - Γιακουμάκης Εμμανουήλ - Ηράκλειο Κρήτης **30 €**
Αλεξανδράκης Γεώργιος - Χολαργός **10 €**
Ανδρουλακάκης Μανώλης - Λουτρό Σφακίων **20 €**
Μοσχοβάκη-Λαρεντζάκη Ζαμπελία - Μοσχάτο **50 €**
Γιαννούλης Ιωάννης-Ανδριανή - Μαρούσι **25 €**
Χατζηδάκης Ιωάννης - ΠΑΝΕΠΙΣΤ.ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Ιωάννινα **50 €**
Σιταρένιου Δήμητρα - Νηπιαγωγείο Σκαλωτής Σφακίων **30 €**
Κριαράς Σταύρος - Ιμπρος Σφακίων **20 €**
Καγιαδάκης Νικόλαος - Θεσσαλονίκη **100 €**
Ξηρουδάκης Ευστράτιος - Κιλκίς **20 €**
Κατσιάς Ιωσήφ - Χανιά **15 €**
Μανουσέλης Μανούσος - Περιστερί **15 €**
Πατεράκης Σταμάτης - Αθήνα Μαρασλείου **15 €**
Μπριλλάκη-Καραγιάννη Αγγελική - Ρέθυμνο **30 €**
Βοτζάκη Άννα - Χώρα Σφακίων **30 €**
Αθητάκης Ανδρέας - Λουτρό Σφακίων **50 €**
Μανουσέλη Μαρία - Αγ.Παρασκευή **10 €**

**ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ**
Δεληγιαννάκης Μανώλης - Κομητάδες **200 €** (στη μνήμη του γιού του Στρατή)
Βαμιεδάκης Νότης - Μαρούσι Αθήνα **20 €** (στη μνήμη των γονέων του)

ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ
Ντουρουντούς Νίκος - U.S.A **20 €**
Δαλιδάκης Γεώργιος - Αυστραλία **40 €**
Μανουσογιαννάκης Σήφης (Ναύαρχος ε.α.) - Αθήνα **20 €**
Παττακός Μανώλης - Αθήνα **300 €**



Το Νοσοκομειακό σκάφος

Η ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ
Ευχαριστεί

Η Ένωση των Απανταχού Σφακιανών ευχαριστεί όλους που με οποιοδήποτε τρόπο βοήθησαν το Π.Π Ιατρείο Σφακίων, με χρηματικά ποσά, ιατρικό εξοπλισμό και φαρμακευτικό υλικό. Το Ιατρείο Σφακίων, χάρις στη βοήθεια και τις δωρεές τους, δεν στερείται από τον αναγκαίο εξοπλισμό πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τις φαρμακευτικές εταιρίες:
- **Ιωαννίδης Ι. Γεώργιος, ANATS Πασχάλης Αναστάσιος, ΙΑΤΡΟΚΑΛ Καλαθιανάκης Παύλος, DUCASCO (Δουρμούσoglou Θεόδωρος), MEDICAL HELLAS A.E (Βογδανέρης Ντίνος), DEMO (Σταύρος και Ιωάννα Demo).**
Ιδιαίτερα ευχαριστούμε ακόμα:
- τον **Καρκαβάτσο Γεώργιο** - νοσηλεύτη, μέλος της Ένωσης μας, για τη συνεχή βοήθεια του,
- τον **Μακράκη Τάκη** για τη συνεχή προσφορά του .
- τους **Αδελφούς Γιάννη και Κωσταντίνο Νικηφοράκη** για την χρηματική εισφορά τους στη μνήμη των γονιών τους, καθώς και
- το **Μανώλη και Μαρτίνα Δουρουντακη.**
Στο Ιατρείο Σφακίων νοσηλευτηκαν μετά την επανалειτουργία του, εκατοντάδες συνεπαρχιώτες μας, καθώς και πολλοί τουρίστες και επισκέπτες των Σφακίων.
Το **Νοσοκομειακό σκάφος**, στα τρία περίπου χρόνια λειτουργίας του, έκανε πάνω από 100 σωτήριες επεμβάσεις.
Ευχαριστούμε το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του Ιατρείου,για την μεγάλη βοήθεια και τον ζήλο που διακρίνει το λειτούργημα τους.
Ευχαριστούμε ακόμα και όλους τους εργαζόμενους στην **“Βοήθεια στο σπίτι”**. Τέλος κάνουμε έκκληση σε όλους τους Σφακιανούς όπου γης, να αγκαλιάσουν με θερμή την προσπάθεια μας, ώστε να επιτύχουμε την μέγιστη ιατρική φροντίδα για τους συμπατριώτες μας, που τόσο την έχουν ανάγκη.
Η υγεία είναι το μέγιστο αγαθό. Ας γίνουμε όλοι αρωγοί αυτής της ευγενικής - ανθρωπιστικής προσπάθειας.
Για το Δ.Σ. της Ένωσης
Σήφης Μανουσογιάννης



Σύγχρονος εξοπλισμός και επάρκεια σε ιατροφαρμακευτικό υλικό για την πρωτοβάθμια περίθαλψη στο Ιατρείο Σφακίων, από τις Δωρεές και τη βοήθεια των κατοίκων και των φίλων των Σφακιανών.

ΔΩΡΕΕΣ
ΓΙΑ ΙΑΤΡΕΙΟ ΣΦΑΚΙΩΝ

- Χιωτάκης Μανούσος (στη μνημη Αργυρώς Νανάκη-Μπούχλη) **50€**
- Μανώλης και Μαρτίνα Δουρουντάκη (για φάρμακα) **200€**
- Μακράκης Τάκης (φαρμακευτικό υλικό)
- Παπαδογιωργάκης Γρηγόρης (Ιατρός) **100 €**
- Καρκαβάτσος Γεώργιος (φαρμακευτικό υλικό)
- Νικηφοράκης Ιωάννης (στη μνήμη των γονέων του Εμμαν. και Χρυσαιγής, το γένος Λαμπροπούλου) **250€**
- Ιωαννίδης Ι. Γεώργιος (Ιατρικά ειδη)
- Εταιρεία ANATS - Πασχάλης Αναστάσης (Ιατρικό υλικό)
- Εταιρεία ΙΑΤΡΟΚΑΛ- Καλαθιανάκης Παύλος (Ιατρικό υλικό)
- Εταιρεία DUCASCO - Δουρμούσoglou Θεόδωρος (Ιατρικό εξοπλισμό)
- Εταιρεία MEDICAL HELLAS A.E. - Βογδανέρης Ντίνος (Ιατρικό εξοπλισμό)
- Εταιρεία DEMO - Σταύρος και Ιωάννα DEMO (Φαρμακευτικό υλικό)
- Μουσικοχορευτικός Σύλλογος Σφακίων (Φαρμακευτικό υλικό)
- Ένωση των Απανταχού Σφακιανών (Φαρμακευτικό υλικό και Ιατρικό εξοπλισμό)
- Βοτζάκης Νίκος του Παύλου (Αξ.Αεροπορίας) **200 €**
- Αντί στεφάνου στη μνήμη Μαρκουτσάκη Μάρκου (Δράκου) και Ιωσήφ Μπολιώτη**
- Οικ Ανδριάνας Μαρκουτσάκη **400 €**
- Οικ Νικήτα Δαραντούλη **100 €**
- Οικ Αθηνάς Κανδηράκη **50 €**
- Οικ Κοκόλη Κανδηράκη **50 €**
- Οικ. Ανδρέα Γιάνναρη **50 €**
- Οικ .Μανώλη Τσουπάκη **50 €**
- Οικ Βαρβάρα Λεδάκη **50 €**
- Οικ Σπύρου Βρανά **50 €**
- Οικ Μιχάλη Αλεξανδράκη **50 €**
- Οικ Θανάση Καούδη **50 €**
- Οικ Στρατή Μανουσέλη **50 €**
- Οικ Μανώλη Μαρκουτσάκη **100 €**
- Νίκος Νικήτα Μανουσέλης **50 €**
- Γιώργος Κουκουνάρης **50 €**
- Οικ Χαράλαμπου Περάκη & Πατήρ Ιωσήφ **70 €**
- Οικ Γιάννη Αναστασάκη **50 €**
- Οικ Παύλου Βοτζάκη **50 €**
- Οικ Στέλιου και Ηρακλεία Λυκογιαννάκη **50 €**
- Ανδρέας Παπαδάκης (Σελιά) **50 €**
- Οικ Γιάννη Αλεξάκη **50 €**
- Οικ. Μανούσου (λυράρη) Μανουσέλη **50 €**
- Ερασμία Καντηράκη **50 €**
- Γεώργιος Κονταρός **50 €**
- Οικ Κατίνας Κουκουβιτάκη **50 €**
- Μάρκος Μάρκου Μαρκουτσάκης **50 €**
- Οικ Μάρκου Πολάκη **50 €**
- Οικ Παύλου Πολάκη **100 €**
- Οικ Αθανασίου (Αμερικάνου) Λεδάκη **50 €**
- Οικ Κωστούλας Κουτσάκη **50 €**
- Οικ Μανώλη (Βαγιονια) Μαρκουτσάκη **50 €**
- Οικ Ιωάννη Λουράκη **50 €**
- Οικ Στέλιος Κοκολογιάννης **50 €**
- Οικ Γιώργης Γερωνυμάκης **50 €**
- Οικ Ελένης Ζερβού **50 €**
- Οικ εκλιπόντος Ιωσήφ Μπολιώτη **500 €**
- Οικ Εμμανουήλ Χιωτάκη **50 €**
- Οικ Ιωσήφ Μπολιώτη του Μανούσου **50 €**
- Οικ Γεωργίου Μπολιώτη του Μανούσου **50 €**
- Οικ Προκόπη Μπολιώτη του Μανούσου **50 €**
- Οικ Μαλεφάκη Μανώλη **50 €**
- Οικ Προκόπη Μπολιώτη του Προκοπίου **50 €**
- Ελένη Ορφανουδάκη **50 €**
- Οικ Μανταδάκη Μάρκου **50 €**
- Ορειβατικός Σύλλογος Χανίων **50 €**
- Κατσουλουδάκη - Παπαθεοφάνους **50 €**
- Οικ Τζωρτζάκη Σήφη (Σταλός) **50 €**



Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Εκδήλωση μνήμης για τις ναζιστικές θηριωδίες

Γράφει ο Νίκος Μανουσέλης

Και φέτος **14 Οκτώβρη**, γιορτάστηκε το ολοκαύτωμα του Καλλικράτη. Πέρασαν 69 χρόνια από κείνη την Παρασκευή 8 του Οκτώβρη του 1943, που τα παιδιά του Χίτλερ οι **Ναζί**,



Την επέτειο των θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας στον Καλλικράτη τίμησε και φέτος ο Δήμος Σφακίων.

ακολουθούμενοι από Έλληνες προδότες (*Σουμπερίτες*), έκαψαν τον Καλλικράτη. Γιατί οι κάτοικοι του Καλλικράτη δεν “καθότανε φρόνιμα”, γιατί αγαπούσαν την λευτεριά...

Έγινε το λοιπόν μνημόσυνο στον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, παρουσία όλων των Σφακιανών ιερέων. Στον ίδιο ναό όπου 69 χρόνια πριν, πλάνταξε η εκκλησία, από το αναφώνι σύμφωνα με τον λαϊκό ποιητή Γιάννη Ψαρρό.

Τότε που οι “πολιτισμένοι” Γερμανοί, έπιαναν για εκτέλεση τα περισσότερα θύματα.

“Μετά πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων” έψαλε ο παπα - Νικολής, αναφερόμενος ονομαστικά και δεόμενος υπερ αναπαύσεως, στους **29 εκτελεσθέντες: 20 άντρες, 9 γυναίκες.**

Οι γεροντότεροι, μικρά παιδιά τότε που ορφάνεψαν - τώρα ογδοντάρηδες, έκλαψαν από συγκίνηση, ξανάζησαν τη μαύρη μέρα.

Συνέχεια όλοι μαζί, λαός και επίσημοι πήγαμε στο Ηρώο. Ο Δήμαρχος Σφακίων **Παυλός Πολάκης** απηύθυνε χαιρετισμό. Έξω από τα δόντια τα είπε ο Παυλός ως συνθίζιζε.

Είπε ότι “ *παρά τη δεινή οικονομική κατάσταση που υπάρχει, δεν το βάλαμε (;)*” κάτω, καυτηρίασε την προσκυνημένη πολιτική του Μνημονίου, για τις γερμανικές αποζημιώσεις των **550 δις** και άνω, που δυστυχώς οι πολιτικοί μας αποσιωπούν.

Συνέχεια τη μνήμη μας ξύπνησε ο δημοτικός σύμβουλος **Γιάννης Ζερβός** όπου αναφέρθηκε στην μαύρη εκείνη μέρα.

Έγινε κατάθεση στεφάνων από τον αντιπεριφεριάρχη κ. **Βουλγαράκη**, τον δήμαρχο κ. **Π. Πολάκη**, τον αντιπρόεδρο του αντιπρόεδρου της Βουλής κ. **Μαργκογιαννάκη**, αντιπροσωπεία των φίλων και αδερφών από **Μάνη**, από **Ένωση Απανταχού Σφακιανών** που είχα την τιμή να καταθέσω, από τον σύλλογο Καλλικράτη ο πρόεδρος **Γεώργιος Χαιρέτης**, από την Ένωση Σφακιανών Χανίων ο **Ιωάννης Παπαδόσηφος** και από άλλους πολιτιστικούς συλλόγους εκτός Σφακίων (Αση Γωνιά, Μυριοκέφαλα, Αργυρούπολη κλπ.)

Συνέχεια έγινε τραπέζι στο Αρμύ του Καλλικράτη από τον Δήμαρχο. Πρέπει να ευχαριστήσουμε όλους τσι Καλλικρατιανούς που διαθέσανε οζά, για το βραστό.

Κόντρα του μνημονίου και κόντρα του χάρου, γλεντήσαμε μέχρι αργά έτσι για να δείξουμε ότι δεν γονατίζουμε. Ο Καλλικράτης, τα Σφακιά δεν έχουν μνημόνιο... Γιατί ακόμη υπάρχουμε... Ο Καλλικράτης ζει και θα ζεί.

Στον χαιρετισμό του, ο Δημάρχος **Παύλος Πολάκης**, αναφέρθηκε εν συντομία στην αυτοθυσία των ηρωικών μορφών της εποχής εκείνης και έστειλε το μήνυμα ότι, τα Σφακιά παραμένουν όρθια σε κάθε επιβολή ξένη και ντόπια.

Στα γεγονότα αναφέρθηκε ο στρατιωτικός **Μανούσος Πολέντας**, ο οποίος μεταξύ των άλλων, είπε: “...Στο πέρασμα των αιώνων, οι αγώνες του λαού μας έγιναν, αψηφώντας τους δυσμενείς συσχετισμούς δυνάμεων.

Εγιναν με βάση την πίστη στο δίκιο, στην αγάπη για την ελευθερία και την αξιοπρέπεια. Εγιναν, γιατί είχαμε τη θέληση όλοι μαζί να φτιάξουμε μια δική μας πατρίδα, ελεύθερη και περήφανη.

Συνηθίζουμε στον κύκλο του χρόνου, να τιμούμε επετείους γεγονότων, όπου οι παλιοί μας, έδειξαν απaráμιλλη ανδρεία, αυτοθυσία και ηρωισμό.

Ενα τέτοιο γεγονός, ήταν και η επίθεση των Σφακιανών, εναντίον του πύργου του Αληδάκη, το 1774.

Ο αριθμητικός συσχετισμός, η δύναμη πυρός, η έλλειψη χρηματοδότησης, θα οδηγούσαν καθένα από αυτούς, να επιλέξουν την υποταγή αντί για την αντίσταση, τον κατευνασμό αντί για τη διεκδίκηση. Κι όμως, εδώ είναι το πνεύμα των παλιών μας, αυτών που με όπλο την ψυχή και την αποφασιστικότητα, την πίστη στα δικά τους, ζήτησαν το αδύνατο και δικαιώθηκαν, κι αυτό είναι ακόμα ένα παράδειγμα που έχουμε από αυτούς, ότι όποιος πιστεύει στα δικά του, τα κατακτά.

Οι εξεγερμένοι παρά την αριθμητική υπεροχή του εχθρού, περιφρονούν το θάνατο, μπρος στην τιμή και το χρέος και αποφασίζουν να δώσουν ένα καλό μάθημα στο δυνάστη...” και συνεχισε: “... Τη στρατιωτική δύναμη του τόπου, αποτελούσαν τα πεζά τάγματα των Γενιτσάρων και τα έφιππα, των Σπαχήδων. Οι γενίτσαροι, έγιναν με τη πάροδο του χρόνου, η φοβερή μαστίγα της Κρήτης...

Ο πληθυσμός των Σφακίων επί Ενετών, όπως και σήμερα, αριθμούσε περίπου τις 2500 ψυχές. Επί Τουρκοκρατίας έφθασε τις 11.000. Αυτό και μόνο δείχνει το μέγεθος της συμφοράς των πεδινών Χριστιανών, οι οποίοι αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν την εστία τους και να κατοικήσουν στα Σφακιά. Οι Σφακιανοί, παρά το γεγονός ότι μέχρι τότε ευημερούσαν, βλέποντας ότι σε μικρό χρονικό διάστημα δεν θα υπάρχει χριστιανός στο νησί, έλαβαν την μεγάλη απόφαση του ξεσηκωμού.

Ενας μεγάλος θράχος είναι τα Σφακιά, όμως αυτός ο θράχος θα δημιουργήσει τις συνθήκες της ελευθερίας. Μετά το ξεσηκωμό αυτό, υπήρξε η καταστροφή των Σφακίων. Από τους 11.000, οι 3600 σκοτώθηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν. Οι 1500 πέθαναν από τις κακουχίες. Εκπατρίστηκαν 2.000 στα Επτάνησα, στη Βενετία και το Τριέστι.

Τη κατάσταση αυτή εκμεταλλεύοντο ο γενίτσαρος Αληδάκης, πίεζε όλο και περισσότερο, τόσο τους Αποκορωνιότες, όσο και τους Σφακιανούς.

Αλλά ποιος ήταν ο **Αληδάκης**; Ήτανε απόγονος Ενετού φεουδάρχη, ο οποίος όταν καταλάβαινε οι Τούρκοι την Κρήτη, τούρκεψε για να διατηρήσει τα φέουδά του και τα προνόμιά του. Ήτανε από τους πλουσιότερους της Κρήτης και ίσως ο σκληρότερος γενιτσαράγας στο νησί μας. Προσωπική φρουρά είχε 120 άντρες. Εμαθαν οι Σφακιανοί τις προετοιμασίες του Αληδάκη για επίθεση στα Σφακιά και χωρίς να χάσουν καιρό, συγκεντρώθηκαν στο χώρο που σήμερα βρισκόμαστε, στο αρχοντικό, δηλαδή τα υπολείμματα, που είχε κτίσει εδώ, ο άρχοντας του Βυζαντίου Σκορδύλης.

Οι Σφακιανοί, για να αποφύγουν τα θύματα από την μεριά τους, έστειλαν δύο από τους καλύτερους σκοπευτές τους, το Καραβάνο και το Μπουζή, για να εκτελέσουν τον Αγά, το πρωί που έβγαινε στο παράθυρο. Όμως και των δύο τα όπλα λόγω υγρασίας δεν πυροβόλησαν. Ο Αγάς, άκουσε τα χτυπήματα που έκαναν οι επικουστήρες των όπλων και αμέσως κατάλαβε περί τίνος πρόκειται και τρέχει στον οντά να βάλει τα άρματά του.

Στο Πύργο ευρίσκοντο περί τους 200 αράπηδες και Αγάδες. Αντάλλαξε βαριά λόγια με τους Σφακιανούς, οι οποίοι χωρίς να χάσουν χρόνο επετέθησαν, αναγκάζοντας τον Αληδάκη να κλειστεί στο πύργο, οι δε Τούρκοι που βρισκόντουσαν έξω από το πύργο το έβαλαν στα πόδια, πηγαίνοντας στο Βαφέ, στο Νίππος και στο Βάμο, απ’ όπου παρακολουθούσαν την εξέλιξη της μάχης. Μέχρι το κολατσιό, τους είχαν σκοτώσει όλους. Αμέσως μετά, άρχισε η λεηλασία του πύργου. Και όταν τελείωσε η μεταφορά των λαφύρων, έγινε και η διανομή εξ’ ίσου σε όλους δίχως χατίρια...”.

Μετά τη κατάθεση στεφάνων και το ριζικό για το ηρωικό γεγονός, από την **ριζική ομάδα** του Ασκύφου, με τη καθοδήγηση του φίλου **Νεκτάριου Μπούχλη**, τα παιδιά του Μουσικοχορευτικού Συλλόγου Σφακίων που έφεραν την στολή και τον οπλισμό των Σφακιανών εκείνης της εποχής, μας χόρεψαν λεβέντικο πεντοζάλη και συρτό.

Την εξαιρετική φροντίδα και επιμέλεια της εκδήλωσης και της φιλοξενίας, από το Δήμο, είχε ο τοπικός πρόεδρος του Ασκύφου ο **Γιώργης Ζακυνθινάκης**.

Σ. Μαν.

Ασκύφου Σφακίων

Εκδήλωση μνήμης για την καταστροφή του Αληδάκη το 1774

Την Κυριακή 9 Σεπτεμβρίου 2012 στις Καρές στ’ **Ασκύφου**, τελεστήκε επιμνημόσυνη δέηση, στη μνήμη των Ηρωικών Σφακιανών, που τέσσερα χρόνια μετά από την καταστροφή που είχαν πάθει τα Σφακιά με την επανάσταση του θρυλικού Δασκαλογιάννη το 1770, συγκεντρώθηκαν στο Αρχοντικό στις Καρές - άνδρες γυναίκες και κλήρος και πήραν απόφαση να επιτεθούν στον αιμοσταγή Γενίτσαρο **Ιμπραήμ Αληδάκη** στο Εμπρόσνιερο Αποκορώνου.



Ενα όμορφο ριζικό τραγούδησε η ριζική ομάδα από το Ασκύφου για το ηρωικό γεγονός, υπό τη καθοδήγηση του φίλου Νεκτάριου Μπούχλη.



Τα παιδιά του μουσικοχορευτικού συλλόγου Σφακίων που έφεραν την τιμημένη στολή των Σφακιανών εκείνης της εποχής και τον οπλισμό τους, χόρεψαν λεβέντικο πεντοζάλη και συρτό.



Τα ερείπια του πύργου Αλιδάκη, στέκονται ακόμα σήμερα για να μας θυμίζουν ένα ακόμα τόπο θυσίας των Σφακιανών.

Πανηγύρι της Παναγίας στον Πετρέ και μνημόσυνο Ξενουδάκη από μαθητές του γυμνασίου Σφακίων που φοίτησαν 1963-65

Γράφει ο Σήφης Μανουσogiάννης

Ασκήφου 8 Σεπτεμβρίου 2012. Βρεθήκαμε στο πανηγύρι της Παναγίας στο Πετρέ, στη τελευταία συνοικία του χωριού. Μετά τη θεία λειτουργία και τη διανομή άρτου, τυριού και βραστόου κρέατος με πιλάφι και άφθονο κρασί, καθίσαμε παρέα στο περίβολο της εκκλησίας, μια μεγάλη παρέα με χωριανούς, φίλους και συντοπίτες, από άλλα χωριά της επαρχίας.

Πολύ κέφι και πλούσια εδέσματα. Οι Ασκηφιώτες μας περιπολήθηκαν όπως επιτάσσουν τα έθιμα της Σφακιανής φιλοξενίας. Όλα τα σπίτια ανοικτά περιμένοντας τους φίλους και συγγενείς να τα επισκεφτούν,

Σύμφωνα με την παράδοση, παρέες - παρέες, πήγαμε από σπίτι σε σπίτι, όπου ο σπιτονοικοκύρης και η νοικοκυρά κάθε σπιτιού, μας περίμεναν με μεγάλη ευγένεια και ευχαρίστηση και ετοίμαζαν ότι καλύτερο για να μας υποδεχτούν και να περιποιηθούν. Το έθιμο αυτό υπάρχει ακόμα στα μέρη μας και είναι δείγμα της παράδοσης και του πολιτισμού μας. Στις γιορτές και τα πανηγύρια, τα σπίτια είναι πάντα ανοικτά.



Συμμαθητές και συμμαθήτριες του Γυμνασίου Σφακίων, αρχές τις δεκαετίας του '60, συναντήθηκαν στην Ίμβρο και κάναμε στον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, μνημόσυνο στη μνήμη του μεγάλου πολιτικού και ευεργέτη Γ. Ξενουδάκη.

Ίμβρος 9 Σεπτεμβρίου 2012. Το πρωί της Κυριακής, μαζεuthήκαμε στην Ίμβρο, όπως κάθε χρόνο, συμμαθητές και συμμαθήτριες περασμένων χρόνων, όπου στον Ιερό Ναό της κοιμήσεως της Θεοτόκου, τελέσαμε μνημόσυνο στη μνήμη του μεγάλου πολιτικού και ευεργέτη Γ. Ξενουδάκη και των συμμαθητών και συμμαθητριών που δυστυχώς έχουν φύγει από τη ζωή, οι περισσότεροι σε νεαρά ηλικία...

Εν συνεχεία μεταβήκαμε στο χώρο που είναι η προτομή του, όπου εψάλη τρισάγιο στη μνήμη του και αναφερθήκαμε στο μεγάλο ευπατρίδη πολιτικό αλλά και μέγιστο ευεργέτη και επαναστάτη στη παιδεία στα Σφακιά. **“ότι έπραξε ο Ξενουδάκης και το κληροδότημα του έως το 1930, λύνοντας για την επαρχία Σφακίων το πρόβλημα της στέγης για την εκπαίδευση των Σφακιανόπουλων, δεν έχει ακόμα πράξει η πολιτεία ακόμα και τώρα έτος 2012”.**

Θυρανοίξια στην ΑΝΩΠΟΛΗ ΣΦΑΚΙΩΝ

Το Σάββατο 27 του Οκτώβρη στην Ανώπολη Σφακίων, βρεθήκαμε φίλοι και συγγενείς την περιοχή Αλωνιάστρα στου Κηδά. Εκεί ο φίλος και τώως πρόεδρος των ομογενών συμπατριωτών Αμερικής Ομόνοια, **Κριαράς Γιάννης** πραγματοποιούσε ένα όνειρο ζωής, να αξιωθεί να οικοδομήσει περικαλλή ναό του Αγίου Παύλου.



Το όμορφο γραφικό εκκλησάκι του Αγίου Παύλου στην Αλωνιάστρα στου Κηδά Ανώπολης Σφακίων, που έκτισε ο φίλος Γιάννης Κριαράς την ημέρα που έγιναν τα θυρανοίξια του.



Εκδήλωση τιμής στη μνήμη του Γιώργου Ξενουδάκη

Τεράστια η συμβολή για την παιδεία στα Σφακιά το Κληροδότημα Ξενουδάκη

Εκπαιδευτική ανάσα για τα παιδιά των Σφακίων αποτελεί το Κληροδότημα Ξενουδάκη, η διαχείριση του οποίου από το Δημοτικό Συμβούλιο Σφακίων έχει φέρει σημαντικές αλλαγές στο θέμα της μόρφωσής τους.

Στη εκδήλωση τιμής στη μνήμη του Γιώργου Ξενουδάκη που έγινε στις 30 Οκτώβρη στην Ίμβρο τα παιδιά που χάρις στο Κληροδότημα έμαθαν **ηλεκτρονικούς υπολογιστές**



Ο ανδριάντας του Γ. Ξενουδάκη στην Ίμβρο (Αριστερά). Οι μαθητές του Γυμνασίου και του Λυκείου Σφακίων, κατέθεσαν στεφάνι στην εκδήλωση τιμής στον μεγάλο Ευεργέτη. (Δεξιά)

πήραν και τη γραπτή πιστοποίηση των γνώσεών τους.

Την τιμητική εκδήλωση χαιρέτισε ο δήμαρχος Σφακίων Παύλος Πολάκης, ο οποίος στάθηκε ιδιαίτερα στην προσωπικότητα του Γιώργου Ξενουδάκη. «Έδωσε όλη την περιουσία του για να φτιάξει σχολεία στα τέλη του προπερασμένου αιώνα στα Σφακιά, για να μορφωθούν τα παιδιά της σφακιανής γης. Πάρα πολλοί -ακόμα και από εμάς- χρωστάνε αυτό που είναι σήμερα στα σχολεία, στο Οικοτροφείο που έφτιαξε ο Ξενουδάκης δίνοντας την



ευκαιρία στα παιδιά να μορφωθούν και να ξεφύγουν από τη φτωχή μοίρα τους. Ενα από αυτά τα παιδιά είμαι και εγώ», είπε χαρακτηριστικά.

Αναφορικά με το θέμα του Κληροδοτήματος ο Π. Πολάκης τόνισε πως ο Δήμος κατέφερε να ρυθμιστεί ολοκληρωτικά το νομικό θέμα, που αφορούσε την αξιοποίησή του από την Επιτροπή Διαχείρισης. «Αυτό το θέμα έχει λήξει, από εδώ και πέρα και εσαεί. Επιτροπή Διαχείρισης του Κληροδοτήματος Ξενουδάκη είναι το έκαστοτε Δημοτικό Συμβούλιο και η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Σφακίων», είπε ο δήμαρχος τονίζοντας πως με αυτόν τον τρόπο εξασφαλιζόταν η διαφάνεια στη διαχείρισή του. Αναφορικά με το πώς αξιοποιήθηκε το Κληροδότημα Ξενουδάκη για φέτος:

- Δόθηκε ένα ποσό 15.000 ευρώ σε φοιτητές, δημότες Σφακίων, για την οικονομική τους ενίσχυση.

- Λειτουργήσε για πρώτη φορά το Δημοτικό Φροντιστήριο Σφακίων καλύπτοντας με πλήρες πρόγραμμα τις 3 τάξεις του Λυκείου και τα βασικά μαθήματα της Γ' Γυμνασίου. Ξεκίνησε πέρυσι τον Φλεβάρη και συνεχίζεται και αυτή τη σχολική χρονιά.

- Πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα εκμάθησης για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η απονομή διπλωμάτων υπολογιστών ECDL στους μαθητές Β' και Γ' Λυκείου σχολικού έτους 2011 - 12 από τον αντιπεριφερειάρχη Απόστολο Βουλγαράκη και τον δήμαρχο Σφακίων και η εκδήλωση έληξε με φιλοξενία από τον Δήμο.

Το τάμα αυτό το πραγματοποίησε σε ανάμνηση μιας πυρκαγιάς που είχε ξεσπάσει στην περιοχή και σβήστηκε χωρίς να επεκταθεί στον οικισμό και κάνει μεγάλη καταστροφή. Σ' εκείνο το σημείο υπήρχε μικρή σπηλιά που ευρίσκεται η εικόνα του Αγίου Παύλου.

Έγιναν τα **θυρανοίξια** από το μητροπολίτη Μητρόπολη Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων κ. *Ειρηναίο* και του κλήρου της περιοχής, με επικεφαλής τον Αρχιμ. *Παΐσιο Παπασηφάκη*.

Μετά τη θεία λειτουργία και το συγκινητικό λόγο που εκφώνησε ο φίλος Γιάννης, στρώθηκε πλούσιο τραπέζι για τους παρευρισκόμενους και όλοι ευχηθήκαμε στο φίλο μας να έχει υγεία ατομική και οικογενειακή και η χάρις του Αγίου να τον βοηθά στη ζωή του.

Σ. Μ.



Ο γιορτασμός της 28ης Οκτωβρίου στα Σφακιά

Γράφει ο Σήφης Μανουσogiαννης

Βρισκόμενος στα Σφακιά την 28η Οκτωβρίου σταμάτησα για λίγο στο **Βουβά** Σφακίων όπου στο μνημείο του αγνώστου Στρατιώτη, με περίμενε μια έκπληξη συγκίνησης. Πήγα αρκετά χρόνια πίσω βλέποντας τα μικρά παιδιά, μετά την επιμνημόσυνη δέηση από τους Ιερείς υπέρ αναπαύσεως της ψυχής των πεσόντων στους αγώνες κατά των ξένων κατακτητών, να καταθέτουν στεφάνι από δάφνη και μυρτιά και να απαγγέλλουν τα ποιήματα τους, με εθνική περηφάνια και καμάρι...

Είπα ότι με συγκίνησε, αυτή η εθνική εορτή στο Βουβά γιατί την δεκαετία του '50, με δασκάλα την **Χρυσή Μανταδάκη** την μάνα μου, εορτάζαμε στο σχολείο του Βουβά (που τώρα είναι νηπιαγωγείο), την 28η Οκτωβρίου, στολίζοντας το με μυρτιές και σημαίες, απαγγέλλοντας τα ποιήματα μας όλο χάρη.

Αφήνοντας το Βουβά φθάσαμε στη **Χώρα Σφακίων**, στο μνημείο στα πευκάκια - στον τόπο μαρτυρίου, που βρίσκονται τα οστά εκτελεσθέντων Σφακιανών από τους βάρβαρους Ναζί.

Έγινε παρέλαση από την μαθη-



Στον Βουβά Σφακίων, τα παιδιά του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού σχολείου γιόρτασαν την επέτειο του '40, με τους δασκάλους τους και πλήθος κόσμου.



Οι μαθητές Γυμνασίου, Λυκείου και Δημοτικών σχολείων των Σφακίων στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου στα Πευκάκια Χ. Σφακίων.

τίωσα νεολαία Γυμνασίου, Λυκείου και Δημοτικών σχολείων των Σφακίων.

Μετά το τρισάγιο που έψαλαν οι ιερείς, κατέθεσαν στεφάνια, ο Δήμαρχος Σφακίων και όλη η μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα.

Στη συνέχεια μεταφερθήκαμε στο θεατράκι απέναντι από το μνημείο όπου μετά το χαιρετισμό του αντιδημάρχου κ. **Πρωτοπαπαδάκη Γιώργου** υπευθύνου παιδείας στο δήμο, εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρα η κ. **Μπλαζάκη Μαρία**, προϊσταμένη του δημοτικού σχολείου Χώρας Σφακίων, αναφερόμενη στα γεγονότα της ένδοξης εποποιίας του 40.

Η χορωδία του γυμνασίου Σφακίων ερμήνευσε ηρωικά τραγούδια του '40.

Στο Φραγκοκάστελλο ΣΥΝΑΥΛΙΑ “είμαστε δυό”

Την Κυριακή 2 Σεπτεμβρίου, έγινε στο Φραγκοκάστελλο Σφακίων, συναυλία του ντουέτου “Είμαστε δυό” με την **Ελισάβετ Βερούλη**: τραγουδι

Εμείς του αέρα
τον κάνουμε...μουσική!



ΕΙΣΟΔΟΣ: 3€
Οικονομική ενίσχυση για την προεργασία στο Σαββατοκύβητο της Επικρατείας
ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
Πρωτοβουλία Δημοτών Σφακίων
Παγκρήσιο Δίκτυο Αγώνα κατά των Βιομηχανικών Ανανεώσιμων
Πηγών Ενέργειας (Β.Α.Π.Ε.)
www.vassilakis.gr
www.google.com/site/psektoditoygoukoulakage

Η αφίσα της παράστασης “Είμαστε δυό” με την **Ελισάβετ Βερούλη** και τον **Γιώργο Λουτσέτη**

- κιθάρα και τον **Γιώργο Λουτσέτη**: πιάνο - τραγουδι.

Οι καλλιτέχνες συμμετείχαν αφιλοκερδώς στις εκδηλώσεις που συνδιοργάνωσε η “**Πρωτοβουλία Δημοτών Σφακίων**” και το “**Παγκρήσιο Δίκτυο Αγώνα κατά των Βιομηχανικών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**” (Β.Α.Π.Ε.)

Ήταν μια μουσική παράσταση, συνδυασμού της ενέργειας των πολιτικοκοινωνικών τραγουδιών με την εσωτερικότητα των λυρικών.

Ένα μουσικό “**Δίπτυχο**”, χωρισμένο σε δύο μέρη, ένα για κάθε θεματολογία. Ακούστηκαν τραγούδια μεγάλων Ελλήνων και ξένων δημιουργών. Στη συναυλία συμμετείχε η **Παιδική Χορωδία Ασκύφου Σφακίων**.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΩΝ

«Σφακιά: Φωτογραφία-Ποίηση-Μουσική»

Την εβδομάδα **8 με 14 Οκτωβρίου 2012**, πραγματοποιήθηκε από την Ένωσή μας η εκδήλωση με τίτλο «**Σφακιά: Φωτογραφία, Ποίηση, Μουσική**». Περιελάμβανε μια διαρκή έκθεση φωτογραφιών της **Νάντιας Τζαρδή** με θέμα τα Σφακιά - «**Τα Σφακιά της Νάντιας**» και συνοδεύτηκε με **απαγγελία ποιημάτων και πεζών, ριζίτικων τραγουδιών και ζωντανή παραδοσιακή μουσική**. Το εβδομαδιαίο πρόγραμμα της εκδήλωσης, είχε **δύο κύριες εκδηλώσεις** στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα:

Δευτέρα 8 Οκτωβρίου 2012 το βράδυ. Η έκθεση ξεκίνησε με χαιρετισμό του Προέδρου **Σήφη Μανουσogiαννη**, που ευχαρίστησε την ερασιτέχνη φωτογράφο και μέλος της Ένωσής μας, **Νάντια Τζαρδή**, η οποία προσέφερε ευγενικά τις φωτογραφίες που έχει τραβήξει σε διάστημα πέντε ετών από τοπία και ανθρώπους των Σφακίων. Ο Αντιπρόεδρος, **Β. Γουμενάκης**, μίλησε για την Νάντια και την ιδιαίτερη σχέση της με τα Σφακιά. Σε κλίμα συγκίνησης, η ίδια μας ταξίδεψε στις προσωπικές εμπειρίες της ως επισκέπτη αρχικά και μετά «οιονεί» κατοίκου των Σφακίων και ιδίως σε όλα αυτά που την μάγεψαν και την ώθησαν να αποτυπώσει τον τόπο και τους ανθρώπους των Σφακίων στο φωτογραφικό φίλμ.

Οι παρευρισκόμενοι ενημερώθηκαν ότι μπορούν να παραγγείλουν κάθε ένα από τα φωτογραφικά έργα, έναντι ενός συμβολικού τιμήματος,

βοηθώντας με τον τρόπο την Ένωση. Η βραδιά συνεχίστηκε με την **ανάγνωση έμμετρων και πεζών λογοτεχνικών κειμένων** από μέλη του ΔΣ της Ένωσης, τα οποία **διανθίζονταν από κομμάτια παραδοσιακής κρητικής μουσικής**, παιγμένα με σεβασμό και μαεστρία από το συγκρότημα του Σφακιανού λυράρη και μέλους της Ένωσής μας, **Μιχάλη Πολυχρονάκη** και του λαουτιέρη **Λευτέρη Φραγγιουδάκη**. Στην εκδήλωση απέδωσαν **ριζίτικα** τραγούδια τα μέλη του ομίλου ριζίτικου τραγουδιού «**Οι Ριζίτες**».

Ήταν μαγευτική η εναλλαγή έντεχνου λόγου, μουσικής και τα ριζίτικων τραγουδιών, περιστοιχισμένων από εικόνες των Σφακίων.

Μετά την ολοκλήρωση του κυρίως προγράμματος, οι μουσικοί μας συνέχισαν το ταξίδι στην παράδοση της Κρήτης, ενώ στο τέλος ακολούθησε Σφακιανό κέρασμα στους παρευρισκόμενους.

Κυριακή 14 Οκτωβρίου το βράδυ.

Η έκθεση φωτογραφίας συνεχίστηκε όλη την εβδομάδα και κάθε απόγευμα η αίθουσα παρέμεινε ανοιχτή για το κοινό, μεταξύ 18:00 και 21:00. Την Κυριακή 14.10.2012 έγινε η **εκδήλωση λήξης** της έκθεσης. Έγινε με πολύ γλαφυρό τρόπο ανάγνωση κειμένων για τα Σφακιά από τον Γ. Γραμματέα της Ένωσης **Β. Θωμά** και ήρθε η σειρά της μουσικής να πλημμυρίσει την αίθουσα της Ένωσης. Ο **Κάρολος Κουκλάκης** και η **Ειρήνη Δερέμπε** μας ταξίδεψαν σε μουσικούς δρόμους παλαιόχρους με **μπουλαγρί**, λαούτο και **θιαμπόλι**, θυμίζοντας μας μια Κρήτη του χθες, αυθεντική, που την πνίγει η λαίλαπα των σκυλο-κρητικών τραγουδιών της πίστας, της κούπας, του 4Χ4 και της άσκοπης επίδειξης όπλων και δασύτριχων καδένων.

Σε ένα διάλειμμα της μουσικής, διαβάστηκε ένα ευθυμογράφημα από τον Ειδ. Γραμματέα **Α. Κούνδουρο**, που μας θύμισε το Σφακιανό κοφτερό και σκαμπτικό πείραγμα. Η μουσική πανδαισία του Κ. Κουκλάκη και της Ε. Δερέμπε κράτησε μέχρι αργά το βράδυ, που έκλεισε η εκδήλωση. Ακολούθησε σφακιανό κέρασμα στους φίλους που μας τίμησαν με την παρουσία τους. Ανάμεσα τους, αναγνωρίσαμε σημαίνοντα πρόσωπα από τον χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης, των σωματείων και φορέων της κρητικής παροικίας, τον καλλιτεχνικό χώρο, τον χώρο της διανοήσης, αλλά και από των κρητικών ΜΜΕ της Αττικής.



Ο **Κάρολος Κουκλάκης** και **Ειρήνη Δερέμπε** μας ταξίδεψαν σε παλαιόχρους μουσικούς δρόμους με **μπουλαγρί**, λαούτο και **θιαμπόλι**, στην κατάμεστη αίθουσα της Ένωσης



Νάντια Τζαρδή: “**Στα Σφακιά κατάλαβα ότι βρήκα τη γωνιά μου...**”



Ο δικός μας **Μιχάλης Πολυχρονάκης**, ο λαουτιέρης **Λευτέρης Φραγγιουδάκης** και η ομάδα του ομίλου ριζίτικου τραγουδιού «**Οι Ριζίτες**», πλούτισαν την εκδήλωση, την μέρα των εγκαινίων της έκθεσης.

Στην ιδιαίτερη πατρίδα του ήρωα Χατζημιχάλη Νταλιάνη

Αδελφοποίηση του Δήμου Σφακίων με το Δελβινάκι της Ηπείρου



Ο Χατζημιχάλης Νταλιάνης

Αντιδήμαρχο Μανούσο Χιωτάκη και το Δήμαρχο Π. Πολάκη, αντιπροσωπεία της Ένωσης των Απανταχού Σφακιανών με τους Σήφη Μανουσογιάννη - Πρόεδρο, Βαγγέλη Γουμενάκη - Αντιπρόεδρο και Νίκο Κωνσταντουδάκη - Ταμία, συμμετείχαν στο προσκύνημα.

Η εκδήλωση κορυφώθηκε την Δευτέρα 5/11/2012, με την τελετή αδελφοποίησης του Δήμου Σφακίων με το Δήμο Πωγωνίου, που έγινε στο χωριό Δελβινάκι - ιδιαίτερη πατρίδα του Χατζημιχάλη Νταλιάνη, στην αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου με την παρουσία πλήθους κόσμου, τοπικών αρχών, του Μητροπολίτη, εκπροσώπων του Πανεπιστημίου και της Ένωσης Κρητών Ηπείρου.

Μετά την τελετή στον ανδριάντα του ήρωα Χατζημιχάλη Νταλιάνη, έγινε κατάθεση στεφάνων και αναμνηστικής πλακέτας.

Η παρουσία μας, ήταν χρέος για μάς τους μεταγενέστερους, προς τους Ηπειρώτες που έχυσαν το Αίμα τους στη Γη μας,

Διοργανωτής και εμπνευστής αυτής της λαμπρής ιδέας, ήταν ο Αντιδήμαρχος Σφακίων Μανούσος Χιωτάκης, που σε συνεργασία με τον ομόλογο του Μιχάλη Μάγκο στο Δελβινάκι, την σχεδίασαν, προετοίμασαν και υλοποίησαν.

Σαράντα πέντε συνεπαρχιώτες με πολλά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, τον

τα Σφακιά....!

Ανθρώπους που δεν υπολόγισαν τις δυσκολίες των καιρών και ξεσηκώθηκαν από την άλλη άκρη της Ελλάδας με Αρετή και Τόλη για να βοηθήσουν στον Αγώνα για την Ελευθερία... Και δεν δίστασαν να θυσιάσουν, πέφτοντας ηρωικά μαχόμενοι μαζί με τον Χατζημιχάλη Νταλιάνη, στη Μάχη του Φραγκοκάστελου στις 18 Μαΐου του 1828, παλεύοντας για την απελευθέρωση της Κρήτης από τους Τούρκους κατακτητές!

Η Εκδήλωση για την Αδελφοποίηση Δελβινακίου-Σφακίων, πραγματοποιήθηκε κάτω από ένα κλίμα βαριάς συγκίνησης, δέους και περηφάνιας! Μια ουσιαστική συγκέντρωση των Σφακιανών και των Δελβινακιωτών που κατάφερε να αναδείξει το Νόημα και το Σκοπό της, σε όλο της το Μεγαλείο και να μας δέσει για Πάντα!

Η εκδρομή των Σφακιανών

Στα πλαίσια της τετραήμερης εκδρομής των συμπατριωτών μας στην Ήπειρο, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη και στο Μουσείο Κέρων Ομοιωμάτων του Παύλου Βρέλλη στα Ιωάννινα, όπου η αποστολή δώρισε μια εξαιρετική κεντητή προσωπογραφία του ήρωα της επανάστασης του 1770, Ιωάννη Δασκαλογιάννη, που φιλοτέχνησε η κυρία Κοπάση, η οποία άμεσα τοποθετήθηκε σε περίοπτη θέση του Μουσείου, δίπλα σε άλλους ήρωες των ελληνικών επαναστάσεων.

Οι Σφακιανοί εκδρομείς της Ηπείρου, δεν παρέλειψαν να επισκεφθούν τα όμορφα Ζαγοροχώρια, το μαγευτικό Φαράγγι Βίκου, το νησί της κυρά Φροσύνης στη λίμνη των Ιωαννίνων και τον συνοριακό σταθμό Κακαβιάς.

Αδέρφια απ' το Δελβινάκι, σας ευχαριστούμε για όλα όσα μας δώσατε, τότε και τώρα!

Καλώς να κοπιάσετε στα Σφακιά!



“Τα Σφακιά ευγνωμονούντα”, τον ήρωα από το ακριτικό Δελβινάκι Χατζημιχάλη Νταλιάνη. Ο Δήμαρχος Π. Πολάκης, εκ μέρους όλων των Σφακιανών, καταθέτει στεφάνι στην ανδριάντα του.



ΦΩΤΟ ΠΑΝΩ: Υπό τον ανδριάντα του Χατζημιχάλη, ο δήμαρχος Σφακίων Π. Πολάκης, ο δήμαρχος Πωγωνίου Κων/νος Καψάλης, ο αντιδήμαρχος Μιχ. Μάγκος και ο εμπνευστής της εκδήλωσης αντιδήμαρχος Σφακίων Μανούσος Χιωτάκης.

ΦΩΤΟ ΚΑΤΩ: Αντιλάλησαν τα λαγγά στο Δελβινάκι από την στεντόρεια φωνή του Νεχτάριου Μπούχλη, που τραγούδησε το ριζίτικο για τον Χατζημιχάλη, κατά την διάρκεια της τελετής, κάτω από τον ανδριάντα του.



Πάνω αριστερά: Στο Μουσείο Βρέλλη, ο δήμαρχος και τα μέλη του Δημ. Συμβουλίου που συμμετείχαν στο προσκύνημα. Πάνω δεξιά: Η συγκινητική στιγμή της ανταλλαγής των επίσημων εγγράφων αδελφοποίησης, ανάμεσα στους δημάρχους Σφακίων και Πωγωνίου.

Κάτω αριστερά: Ο δήμαρχος Σφακίων Π. Πολάκης, μαζί με την συνοπτίσα μας κα Κοπάση, παραδίδουν στον κ. Βρέλλη εξαιρετική κεντητή προσωπογραφία του ήρωα της επανάστασης του 1770, Ιωάννη Δασκαλογιάννη, που φιλοτέχνησε η ίδια και τοποθετήθηκε σε περίοπτη θέση του Μουσείου, δίπλα σε άλλους ήρωες των ελληνικών επαναστάσεων.



Στο κέντρο “ΟΡΦΕΑΣ”

ΤΟ ΓΛΕΝΤΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΑΣ

Βρεθήκαμε λοιπόν ξανά, το Σάββατο 10 Νοέβρη, στον φιλόξενο “ΟΡΦΕΑΣ” στην Καλλιθέα, στο καθιερωμένο Φθινοπωριάτικο γλέντι της Ένωσης μας.

Γευτήκαμε το νοστιμότατο πιλάφι, το βραστό και το τσιγαριστό, που μας προμήθευσε ο αεικίνητος ταμίας μας Νίκος Κωνσταντουδάκης και μας ετοίμασαν οι δεξιότητες Γιώργης Βοτζούρης και Μανώλης Νιόλης.

Μερακλωθήκαμε με τις δοξαριές του Μιχάλη Πολυχρονάκη και της μουσικής συντροφιάς του.

Απολαύσαμε ένα περίτεχνο ριζίτικο που μας τραγούδησε ο Νίκος Μανουσέλης και η ριζίτικη παρέα του.

Καμαρώσαμε το λίκνισμα του χορού, με την απίστευτη σβελλάδα



και λεβεντιά των παιδιών του Ομίλου “ΚΡΗΤΕΣ”, με τον πρωτοχορευτή Γιώργη Πετράκη.

Ήπιαμε μπρούσκο κρασί, τραγουδήσαμε, χορέψαμε, ξεφαντώσαμε.

Γυρίσαμε στο τόπο μας κι ας είμαστε “ξενιτεμένοι” ...

Νιώσαμε να πατάμε γερά τη γης.

Πήραμε δύναμη και κουράγιο.

“Όποιος γυρίζει στο τόπο του, δε γυρίζει πάντα νικητής. Μα κανείς δεν είναι νικητής αν δεν γυρίσει στο τόπο του”, όπως έλεγε και ο μεγάλος Μπρεχτ.

Μας περιμένουν σύσκολες μέρες...

Θ' αγωνιζόμαστε και θα τραγουδάμε...



Οι φωτογραφίες δεν χρειάζονται επεξηγήσεις... Κέφι, τραγούδι, χορός, γλέντι. ξεφάντωμα. “Γιατί εμείς δεν τραγουδάμε για να ξεχωρίσουμε απ' τον κόσμο. Εμείς τραγουδάμε για να σμίξουμε τον κόσμο...” που έλεγε, ένας άλλος ποιητής μας.